

de wijkkraant

nummer 69

Van harte welkom! 16 december kerstborrel voor alle wijkbewoners!

door Monica Wigman

Vredeskerk. Het ultieme moment om alle vrijwilligers te bedanken voor hun inzet het afgelopen jaar. Wijkkraantbezorgers, Kunst over de Vloer-hosts, Koningsdaghelpers, zonder al deze en andere vrijwilligers hadden wij niet zo'n bruisende wijk. We hopen dat u allemaal komt!

Maar de borrel is niet alleen voor vrijwilligers; iedere bewoner van onze wijk is van harte welkom om met elkaar te proosten op het afgelopen en het komende jaar. Deze keer zijn er twee extra goede redenen om even met elkaar het glas te heffen:

1. Afscheid Rob Beurse: na elf jaar neemt Rob Beurse afscheid als hoofdredacteur van de Wijkkraant. Met gepaste aandacht nemen we afscheid van deze super-vrijwilliger, die node gemist gaat worden. Wilt u hem ook persoonlijk even bedanken, kom dan vooral langs!

2. Live muziek: het popkoor SingIntune verzorgt een optreden tijdens de borrel. In dit koor van twintig tot dertig zangers en zangeressen zingen ook een aantal van onze wijkgenoten. Ze brengen een passend kerstrepertoire met kerstliedjes en stemmige popsongs.

Kortom, het kan niet anders dan gezellig worden. We hopen op een grote opkomst!
Tot zaterdag 16 december, vanaf 17.00 uur!

En verder...

- 2** Aankondiging Verkiezingsdebat 2018
- 5** Ophef Park Roomburg
- 6** Update diverse bouwplannen in de wijk
- 10** Afscheidsinterview hoofdredacteur Wijkkraant
- 18** Impressie Kunst Over de Vloer
- 26** Geluksroute
- 28** Het kerstverhaal
- 25 +31** Heerlijke recepten
- 38** Het Zoete Land gaat door
- 52** Kerstvieringen in de wijk

Vereniging **Professoren- & Burgemeesterswijk**

Redactioneel

Voor de laatste keer...

Foto: FransHoekFotografie

Ik ben niet zo sentimenteel ingesteld, maar ik moet bekennen dat deze column me toch wel behoorlijk raakt. Het is de laatste column die ik als hoofdredacteur in onze Wijkkrant schrijf.

De jaren zijn voorbij gevlogen. Ik heb het met zeer veel plezier gedaan, maar ik vind het na 33 nummers tijd om dit hoofdredacteurschap over te dragen. Ik wil graag de redactiecommissie, m'n redactiegroep, fotografen en bezorgers bedanken voor de samenwerking. Een apart woord voor Margot Lodewijk, die als eindredacteur m'n kritische en reddende engel was. Allemaal hartelijk bedankt. Dit kerstnummer is dus m'n laatste nummer en het nummer mag er zijn. We hebben weer een echt kerstverhaal en kerstrecepten (Spaans en Italiaans). Maar ook de actualiteit speelt een belangrijke rol: de hoorzitting van de Lorentzschool, de perikelen rond het park Roomburg, de bouw in de Oppenheimstraat en het Gymnasium. En naast de gebruikelijke rubrieken besteden we volop aandacht aan uiteenlopende onderwerpen, zoals de Geluksroute, de Buurt Business Netwerkbijeenkomst, het Zoete Land en de Social Sofa. Verder zijn er interviews met een kunstenaar en een boekenschrijfster, en kijken we natuurlijk in woord en beeld terug op het geweldige wijkmuziekevenement Kunst over de Vloer.

Ik wens u veel leesplezier.

Rob Beurse, hoofdredacteur

SAVE THE DATE:

Verkiezing op 13 m

Op landelijk niveau leren we net een beetje de namen kennen van de nieuwe bewindslieden, maar wij zijn al weer bezig met de komende gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart 2018.

Wilt u horen over de plannen van onze plaatselijke politiek voor onze wijk en Leiden? Kom dan naar het verkiezingsdebat op dinsdag 13 maart 2018 in het

Stedelijk Gymnasium aan de Fruinlaan. Inloop vanaf 19.30 uur, aanvang debat 20.00 uur.

Joost Vullings, politiek commentator in Den Haag, woont bij ons in de wijk.

Foto: RobBeurseFotografie

Houd je van boeken lezen? Kom bij de leesclub!

door Monica Wigman

Binnenkort komen er twee plekken vrij in de twee leesclubs die onze wijk rijk is. Het zijn twee aparte clubs, elk met circa zeven mensen. Het zijn allebei literaire leesclubs, de ene al veel ouder dan de andere. De jongste leesclub bestaat een jaar of vier. Beiden volgen dezelfde werkwijze.

De leesclubs komen zes keer per jaar bij elkaar en werken met een lees-koffer van Probiblio, via de openbare

bibliotheek. Je spreekt data af voor een heel jaar en dan krijg je zeven exemplaren van een bepaalde titel. Niemand hoeft dus zelf een boek aan

Foto: RobBeurseFotografie

door Regine Scholten

ingsdebat aart 2018

Dat heeft ons op het idee gebracht hem te vragen het verkiezingsdebat te leiden. Joost heeft daar enthousiast ja op gezegd, waar wij ook weer heel enthousiast van werden. Kortom: het belooft een mooie avond te worden! <

te schaffen. Ideaal ook voor ouderen die weinig de deur uit komen. Je bedenkt met de groep een rijtje van twintig boeken (per jaar) en je kunt vervolgens zes keer per jaar zo'n leeskoer afhalen. De overige veertien titels kun je het volgende jaar weer op de lijst zetten. Of niet. Tijdens de bijeenkomst worden ervaringen met het lezen van dat boek uitgewisseld en vertelt de voorzitter van de boekenclub na afloop nog wat meer over de opbouw, de thematiek, en andere extra wetenswaardigheden. Per 1 januari gaan er twee dames stoppen, de een vanwege haar leeftijd, de ander vanwege de noodzaak iets minder activiteiten aan te houden. Dus er is weer ruimte voor nieuwe leden. Vind je het leuk om zes keer per jaar met andere boekenliefhebbers van gedachten te wisselen, geef je dan op bij Carolien Polderman via: cwpoldevries@xs4all.nl of 071 5144295. <

Foto: RobBeurseFotografie

Rob, de maker van onze Glossy

Beste wijkgenoten,

voor u ligt de 33ste en laatste Wijkkrant die onder de bezielende leiding van Rob Beurse tot stand kwam. Onze hoofdredacteur wordt volgend jaar 75 en gaat nu echt van zijn pensioen genieten. Althans dat vertelt hij zijn echtgenote. Wij weten wel beter, want stil zitten kan hij absoluut niet. De Wijkkrant, door liefhebbers 'de Glossy' genoemd, is Rob zijn kindje. De zorg daarover geef je niet zomaar over. Dan moet je wel van goede huize komen. Al een jaar geleden heeft hij zijn vertrek aangekondigd, maar oh oh, het was niet eenvoudig om in vervanging te voorzien. Het heeft mij wel wat hoofdbrekens gekost.

Gelukkig hebben wij een zeer gekwalificeerde opvolgster gevonden, Monica Wigman, lid van ons bestuur. Ze heeft er even over moeten nadenken, want het is een behoorlijke klus en verantwoordelijkheid. Monica is een zeer ervaren communicatieadviseur en weet waar zij het over heeft. We zijn heel blij dat zij dit gaat oppakken. Samen met het team van redacteurs zal in april volgend jaar 'haar' eerste Wijkkrant verschijnen.

Op deze plek wil ik Rob ongelooflijk bedanken voor al zijn verdiensten voor de Wijkkrant! Tijdens de Kerstborrel op 16 december 2017 kunt u Rob ook zelf bedanken en zullen we hem in het zonnetje zetten. En eigenlijk nemen we ook weer niet echt afscheid, want hij blijft natuurlijk wel in beeld. Als de liefste bemoedial die ik ken, voor advies en als onze huisfotograaf! <

40 Jaar

1977
-
2017

zitcomfort

Colijn deelt de liefde voor interieur.
Al veertig jaar lang en drie generaties lang.
Bij Colijn kan bijna alles: Modern, klassiek of op maat gemaakt. Voor elk budget en in alle segmenten. Als er maar liefde in zit.

Colijn Interieur, 2500 m² liefde voor wonen.

COLIJN
INTERIEUR

Colijn Interieur • Hoge Rijndijk, hoek Verdamstraat 6 • Leiden
T (071) 514 24 21 • www.colijninterieur.nl

Ron
Kwik
Timmer- en
onderhoudswerk

Joop
van der
Hoeven

www.ronkwik.nl

06 24 20 54 07

J. van der Hoeven

06 54 74 88 81

Waar gaat het over

In het Contourenplan buitensport-accommodaties van de gemeente Leiden wordt voorgesteld om hockeyclub Roomburg te verhuizen naar sportpark De Vliet. Op De Vliet kan Hockeyclub Roomburg uitbreiden, iets wat zij al heel lang wil.

en groen, terwijl sportverenigingen en scholen sport niet graag uit de wijk zien verdwijnen. Een argument dat ook steeds opkomt in de discussie, is dat bij vertrek van hockeyclub Roomburg er op de vrijkomende kavels mogelijk hoogbouw komt. Het bestemmingsplan biedt daar echter op dit moment zeker geen mogelijkheid toe. Maar de gemeente heeft wel de opdracht om te voorzien in duizenden nieuwe woningen

Zuidelijke Schil naar ons idee het uitgangspunt dient te zijn waarbinnen mogelijkheden voor het park kunnen worden onderzocht. Bewoners moeten kunnen vertrouwen op wat in het bestemmingsplan is vastgesteld over de inrichting van hun directe woonomgeving. Ook hebben wij al vaker bij de gemeente en het college aan de orde gesteld dat de druk op bewoners in dat deel van de wijk (gelegen tussen

De hockeyclub wil echter graag in de wijk blijven en heeft een schets met de naam 'Third Place' gepresenteerd, waarin in het park – onder meer – twaalf tennisbanen en vier hockeyvelden worden gesitueerd.

Ook andere 'stakeholders' zoals T.C. Roomburg, scholen (Gymnasium en Lorentzschool) en kinderopvang 't Kasteel hebben zich in het debat gemengd en aangegeven dat zij graag de verschillende functies van Park Roomburg in de wijk behouden. Daarbij denken zij niet alleen aan de sportfuncties, maar ook aan andere voorzieningen zoals kinderopvang, een wijkgebouw, groen en buitenspeelruimte.

Omwonenden liet het plan voor een 'Third Place' ook niet onberoerd. Zes VVE's en de groep Vrienden van het Roomburgerpark hebben aan de gemeenteraad hun zorgen geuit over de door de hockeyclub voorgestelde herinrichting van het park. Zij vragen daarbij onder meer aandacht voor overschrijding van bestemmingsplankaders en behoud van groen. Deze discussie heeft ertoe geleid dat in de gemeenteraadsvergadering van 28 september 2017 een motie is aangenomen om onderzoek te verrichten naar 'de haalbaarheid van een open wijk sportpark Roomburg', waarbij groen in de wijk op minstens gelijkwaardig niveau moet blijven, er maatschappelijk draagvlak moet zijn en goed gekeken wordt naar verkeersontsluiting en parkeerdruk.

Tegenstrijdige belangen

De belangen van de diverse groepen betrokkenen lopen niet parallel. Omwonenden en ook andere wijkbewoners hechten vooral aan behoud van het park

en hoe dat te verwezenlijken in een toch al zeer dichtbebouwde stad? Na een informele rondgang langs de politieke partijen bleek dat men voorzichtig is zich hierover uit te laten. Daarom noteren wij dit als één van de hoofdonderwerpen voor het verkiezingsdebat op 13 maart 2018.

Het onderzoek

Als Wijkvereniging vinden wij het belangrijk dat heel goed wordt geluisterd naar alle belanghebbenden. We hebben daarom bij de politiek en de beleidsvormers erop aangedrongen dat alle belanghebbenden worden uitgenodigd en gehoord bij de inrichting en uitvoering van het onderzoek dat zal plaatsvinden naar Park Roomburg. Voorts hecht de Wijkvereniging groot belang aan een goede balans tussen groen, sport en leefruimte in onze wijk, waarbij het bestemmingsplan

Burggravenlaan, Van Vollenhovenkade, Oppenheimstraat) al hoog is door de combinatie van wonen, geplande nieuwbouw, drie scholen en sport en dat nauwlettend de balans moet worden bewaard.

Wij hebben inmiddels een uitnodiging ontvangen van Maurice Molenaar, beleidsadviseur sport van de gemeente, die het onderzoek zal verrichten. Wat wij echter betreuren, is dat niet alle belanghebbenden tegelijk aan één tafel worden gezet, maar dat de groep belanghebbenden in meerdere kleine groepen is gesplitst. Op die manier kan er geen gesprek ontstaan tussen de diverse belanghebbenden en kunnen geen standpunten worden uitgewisseld. Wij hebben er daarom op aangedrongen iedereen aan één tafel te zetten en op die wijze het gesprek te voeren. <

Update:

Stedelijk Gymnasium – Uitbreiding

De afgelopen maanden is er veelvuldig overlegd geweest tussen het Stedelijk Gymnasium en omwonenden van de Fruinlaan over de gewenste uitbreiding van het schoolgebouw en de geplande uitvoering daarvan. De partijen hebben elkaar op belangrijke punten gevonden en inmiddels is de formele 'Aanvraag

Omgevings- (bouw)vergunning' ingediend en gepubliceerd. Door de eerder genoemde aanpassingen in het ontwerp kon deze aanvraag als reguliere omgevingsvergunning worden ingediend. Zie voor meer details op internet: <https://gemeente.leiden.nl/publicaties/vergunningen/bvdetail/760079/>.

De afbeeldingen bij dit artikel geven een beeld hoe de nieuwbouw er uit komt te zien. Als de vergunning wordt verleend en er geen verdere aanpassingen aan het ontwerp nodig zijn, kan de aanbesteding en aanvang uitvoering van de nieuwbouw naar verwachting in 2018 starten.

<

door Astrid van Eerden

Oppenheimstraat/ Josephschool - Bouwplannen fase 2

UPDATE

Over de tweede bouwphase bij de Josephschool is een recordaantal zienswijzen ontvangen, waaruit bleek dat omwonenden zich vooral zorgen maken over de verkeersveiligheid en de toename van de drukte in het al intensief gebruikte stukje wijk. De gemeente had al eerder aangegeven in een reactie dat het geen mogelijkheid zag om het door de raad vastgestelde programma (27 zorgwoningen voor Gemiva met activiteiten-centrum, zeven groepsruimten voor peuterspeelzalen, kinderdagopvang en buitenschoolse opvang plus handvaar-

digheidslokaal, én een gymzaal) met het gegeven budget efficiënter of beter vorm te geven.

Eind oktober heeft het College n.a.v. vragen van de CDA raadsfractie over dit onderwerp aangegeven: "Mede als gevolg van het grote aantal zienswijzen op de ontwerp omgevingsvergunning voor het project Oppenheimstraat fase 2 wordt momenteel onderzocht of een deel van het nieuwbouwprogramma elders in de stad kan worden gerealiseerd. Hierover wordt op zeer korte termijn

uitsluitsel verwacht, maar zolang dat uitsluitsel er nog niet is, kan het College geen gedetailleerdere uitspraken doen. Daarmee zou het proces om te komen tot die alternatieve locatie kunnen worden gefrustreerd, en zouden onterechte verwachtingen kunnen ontstaan in de buurt. Het is in ieder geval de overtuiging van het College dat deze programmatische wijziging – wanneer die uitvoerbaar blijkt – tot veel meer draagvlak in de buurt zal leiden en daarmee ook versnelling van de realisatie. Nog voor het kerstreces verwacht het College de raad te kunnen informeren over de inhoud van deze voorgestelde wijzigingen en de gevolgen hiervan voor het project Oppenheimstraat." Bij naar de drukker gaan van deze Wijkkrant was er helaas nog geen informatie bekend over de aangekondigde wijzigingen. Vanuit de Wijkvereniging blijven we samen met omwonenden de ontwikkelingen de komende periode nauw volgen. <

Van Vollenhovekade/ Lorentzschool – Bouw van 69 appartementen

De vergunning voor de bouw 69 appartementen op de Van Vollenhovekade bij de Lorentzschool is langdurig aangehouden omdat de uitwerking van het bouwveiligheidsplan en van de bouwplaats-inrichting nog ontbrak. Ondanks dat de belangrijkste zorgen van ouders en schoolleiding niet waren weggenomen tijdens gesprekken met de gemeente, is de vergunning op 30 juni 2017 alsnog verleend.

De gemeente heeft hierover bericht via de reguliere publicatiekanalen (weekblad en gemeentesite) en heeft daarnaast ook via een omwonendenbrief de bewoners van omliggende straten geïnformeerd en hen gewezen op de start van de bezwaartermijn (6 weken). Gezien de samenloop van deze bezwaartermijn met de vakantieperiode is er door veel betrokkenen voor gekozen om een 'pro forma' bezwaarschrift in te dienen, met de mogelijkheid om deze in de periode van twee maanden na het sluiten van de bezwaartermijn nader inhoudelijk aan te vullen. Uiteindelijk zijn er circa vijfhonderd (aangevulde) bezwaarschriften ingediend.

Dit grote aantal bezwaarschriften is voor de bezwarencommissie van de gemeente aanleiding geweest om een uitgebreide (openbare) hoorzitting te plannen om deze bezwaarschriften inhoudelijk te

bespreken en te beoordelen. Alle vijfhonderd indieners van bezwaren (en/of hun gemachtigden) zijn voor deze hoorzitting op 17 november in de Petruskerk uitgenodigd. Voorafgaand ontvingen alle betrokkenen het verweerschrift van de gemeente en aanvullende stukken/reacties op het verweerschrift.

Bij de hoorzitting in de Petruskerk waren uiteindelijk ongeveer honderd mensen aanwezig. Er is uitvoerig en met grote betrokkenheid vanuit omwonenden en

ouders inhoudelijk over de bezwaren gesproken. De bezwarencommissie brengt na deze hoorzitting een advies uit aan de gemeente. Bij het naar de drukker gaan van deze Wijkkrant was nog niet bekend hoe dit advies luidt en of er (delen van de) ingebrachte bezwaren worden toegewezen of welke impact dit zal hebben op de voorgenomen bouw van de appartementen. <

huber 06 - 546 922 87

**bouw & installatie
glas in lood**

- ↳ Kleine en grote verbouwingen
- ↳ Onderhoud en renovatie
- ↳ Loodgieters- en dakwerk
- ↳ Glas in lood

huberbouw.nl ↳ **huber-glasinlood**

E-mail: info@huberbouw.nl ↳ Rooseveltstraat 6 J ↳ Leiden

Taxicentrale Eltax

(innoverend sinds 1933) nu als
enige in Leiden met een 100% Elektrische

Tesla Model S

071 - 521 21 44

www.eltax.taxi

Feest! **DE TUIN VAN DE SMID**

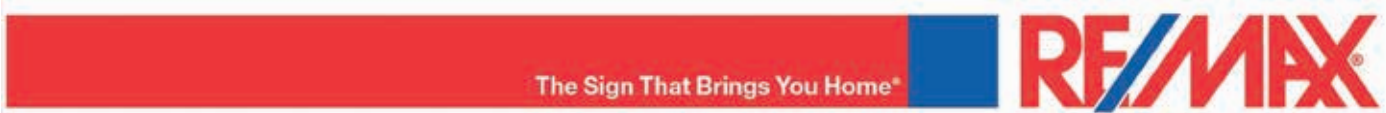
verjaardag **receptie trouwen**
borrel BUFFET DANSEN BBQ disco
DINER jubileum **AVONDFEEST**

 www.detuinvandesmid.nl

**De wijkmakelaar van
de Professorenwijk en de
Burgemeesterswijk**

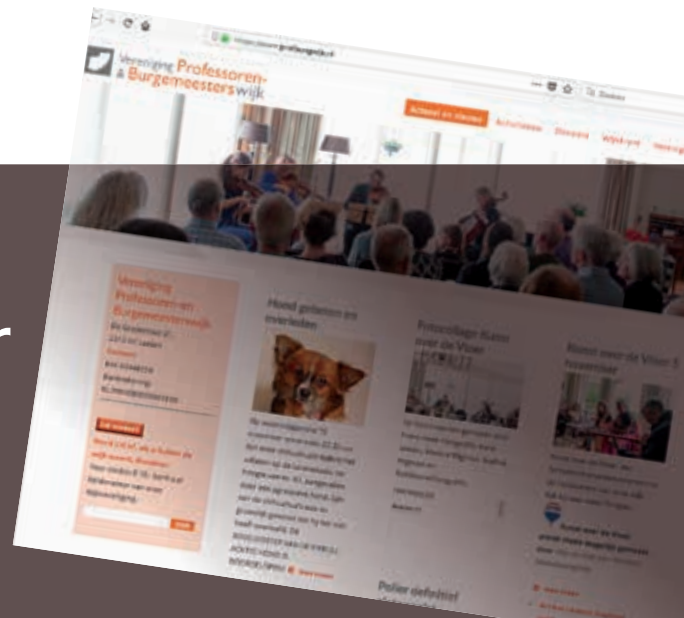
Gijs de Kok, RE/MAX Makelaars Gilde Leiden
T +31(0)71-5162372 | E gijsdekok@remax.nl | www.remax.nl/gijsdekok

Website Profburgwijk.nl

door Rob Beurse

Een uitgebreide informatiebron over gebeurtenissen in onze wijk

Steeds meer (meestal) wijkgenoten weten onze website te vinden. In de maand oktober en november waren dat er meer dan achthonderd.

Die hoeveelheid van achthonderd had in die maanden natuurlijk ook te maken met Kunst over de Vloer. Voor dit evenement was er informatie te vinden over het programma en de manier waarop u zich kon inschrijven. Overigens hebben we gemerkt dat daar best nog wel een verbetering mogelijk is. Opmerkingen daarover

nemen we ook zeker ter harte. Na het evenement stonden er vrijwel onmiddellijk wat foto's en video's op de site in een groeiend aantal. En een paar dagen later werden de bezoekers verrast met een prachtig fotoalbum waarbij het echt nagenieten was.

Help mee

Maar dat is niet het enige dat onze pagina Actueel te bieden heeft. Ook toernooien, culturele activiteiten in onze wijk of er net buiten (Sijthoff bijvoorbeeld) en... Ja vult u maar in. En wij roepen u op om dat ook echt in te vullen. Heeft u nieuws over onze wijk of in relatie met onze wijk? In tekst, foto of video? Stuur uw nieuwtjes naar onze webmaster: webmaster@profburgwijk.nl. En laat uw mening horen in de reactieblokken die op de site staan. Zo weten we nog beter wat er in de wijk leeft. Verder vraag ik nog graag uw aandacht

voor de overige pagina's op onze site. De pagina Activiteiten 'praat' u bij over activiteiten die eraan komen of – in een terugblik – net geweest zijn. Herbeleef Koningsdag, het Profburgbal, het Open Podium of... Daarnaast worden ook de dossiers waar mogelijk up-to-date gehouden. Op de pagina Wijkkrant kunt u gemakkelijk terugkijken in 'oude' Wijkkranten. De pagina Wijkachtergronden kan zich verheugen in veel bezoekers. Even een Buurtherinneringen doorlezen, of kijken hoe het ook al weer zit met uw favoriete boom. En sinds kort kunt u hier alles over de herkomst van de naam van uw straat vinden (bijna alle straten).

Kortom: een website voor u. Dringende vraag: heeft u nieuws, in welke vorm dan ook? Stuur het aan de webmaster webmaster@profburgwijk.nl. Maak van onze wijksite ook uw site. <

advertentie

Cursus

**Fotograferen in de praktijk
in 5 bijeenkomsten
Start: 20 januari 2018**

KIJK VOOR MEER INFO OP: ROBBEURSEFOTOGRAFIE.NL

Foto: RobBeurseFotografie

Afscheidsinterview met de hoofdredacteur van de Wijkkrant

Ruim tien jaar zwaait Rob Beurse inmiddels de scepter over de Wijkkrant. Hij maakt het blad nog steeds met plezier. Toch vindt hij het tijd om te stoppen en het stokje over te dragen aan iemand anders: "Volgend jaar word ik 75 jaar, en wil ik me gaan richten op mijn andere grote passie: fotografie."

door Margot Lodewijk

Rob Beurse, de vader van onze wijk

Foto's: FransHoekFotografie

In 2007 begon Rob Beurse als hoofdredacteur van onze Wijkkrant: “In die tijd was ik net bestuurslid van de Wijkvereniging geworden, en hield ik me bezig met de communicatie. Al snel werd ik ook hoofdredacteur van de Wijkkrant. Welbeschouwd kun je het blad vergelijken met het personeelsblad van een bedrijf; het blad bestaat bij de gratie van het bestuur. Al is het natuurlijk belangrijk dat je ook de tegengeluiden laat horen.”

De Wijkkrant wordt verspreid onder alle huishoudens in onze wijk, dat zijn er ruim 3.700. Rob: “En het blad heeft succes, het wordt goed gelezen door de bewoners. Dat is vorig jaar gemeten door het bestuur. In het blad vind je de verhalen en informatie waarvan ik denk dat mensen het willen lezen.”

Loden letters

Na zijn opleiding aan de grafische vakschool heeft Rob in zijn jonge jaren bij een aantal drukkerijen gewerkt: “In het begin stond je nog achter een tafel om met loden letters de tekst te zetten. Op een gegeven moment ben ik beland bij het ministerie van toen WVC op de afdeling inkoop van voorlichtingsmiddelen.”

Het personeelsblad van het ministerie werd slecht gelezen en dat kon beter, dacht Rob, maar hoe? “Ik raakte bevriend met de hoofdredacteur, en ging in de avonden een opleiding doen bij de School voor Journalistiek. Ondertussen mocht ik gaan schrijven voor het personeelsblad, en kwam ik op een gegeven moment in de redactie.”

“Na een tijdje kreeg ik toestemming om het anders aan te gaan pakken. Ik kreeg

een jaar de tijd om een andere formule in te voeren: een maandblad met veel minder informatie van bovenaf, maar meer human interest verhalen, en een weekblad met alle zakelijke mededelingen van het management. Dit werd een ongekend succes, heel erg leuk. In de jaren erna heb ik op dezelfde manier de personeelsbladen van de Rijksarchiefdienst en de dienst Milieu en Beheer van de gemeente Leiden vernieuwd.

Gevoel voor de juiste onderwerpen

Rob denkt dat het steeds lukte, omdat hij een goed gevoel had voor de juiste onderwerpen die interessant en geschikt waren voor zowel het management als de medewerkers. “En het is bijvoorbeeld belangrijk dat de artikelen goede koppen en intro hebben, zodat lezers snel weten waar het over gaat.”

“Tegelijkertijd heb ik er altijd voor gezorgd dat het niet mijn bladen werden, en dat geldt natuurlijk ook voor de Wijkkrant. Ik schrijf er zelf weinig in. Al is mijn eigen column uiteraard vaste prik, en hierin kon ik in het verleden nog wel eens ongezoeten mijn mening geven. Ik stond trouwens een keertje bij de slager, waar een meisje tegen haar moeder zei: ‘Kijk, mama, daar is de vader van onze wijk’. Daar moest ik toen enorm om lachen. Het blad heeft een groter effect dan je misschien denkt!”

Van en voor iedereen in de wijk

“Toen ik in 2007 begon bij de Wijkkrant werd het blad in zwart-wit met een steunkleur gemaakt. Langzaam heb ik veranderingen doorgevoerd, eerst een beetje gerommeld met de koppen en vervolgens een nieuwe drukker en vormgever (Beau Design) gevonden. Met deze vormgever zijn we naar een vierkleuren-druk gegaan en hebben we het blad een nieuwe look gegeven.”

In het begin was het lastig om redactieleden te vinden, maar toen de Wijkkrant een nieuwe uitstraling had gekregen, wilden mensen er wel voor gaan schrijven: “We houden overigens geen redactievergaderingen, dat bleek lastig in de praktijk. Ik heb bijna altijd een één op één relatie gehad met alle schrijvers. Inhoudelijk bevat het blad een mix van artikelen van het bestuur, human interest verhalen van mensen uit de wijk, vaste rubrieken en ingezonden stukken, die

– zonder schuttingtaal – altijd worden geplaatst. Het blad is een mooie blend van en voor iedereen in de wijk.”

Tijd voor een frisse wind

“De verhalen van Riny Kooy staan al heel lang in het blad. Met een aantal rubrieken zijn we nu min of meer klaar. Zo is de rubriek Straten afgelopen en staat in dit blad het laatste verhaal over een architect. De serie Buurtherinneringen wordt lastiger te vullen, merk ik. ‘Binnen bij’ blijft leuk. Maar nu ik het stokje overdraag aan Monica, is het aan haar om weer een frisse wind door het blad te laten waaien, en wellicht nieuwe rubrieken te starten. Ik ben heel blij dat zij het stokje overneemt. Zij is ook bestuurslid communicatie, een mooie combinatie.”

“Op mijn zeventigste ben ik uit het bestuur gegaan, de relatie is de afgelopen jaren steeds goed gebleven. We hebben regelmatig overlegd over wat er in het blad moest komen en ik heb advies kunnen geven over wat ik vind dat erin hoort. Ik ben het overigens ook niet altijd eens geweest met wat erin komt. De meeste strijd heb ik met de commercie gevoerd, die in het blad wil met advertorials.”

Passie voor fotografie

Rob begint te merken dat hij ruim tien jaar de scepter over de Wijkkrant zwaait: “De inspiratie wordt wat minder. Een jaar geleden heb ik gezegd, over twaalf maanden wil ik weg zijn. Monica kan natuurlijk altijd nog dingen vragen, en ik blijf me samen met Marijke bemoeien met de website en foto’s maken voor de Wijkkrant.”

Volgend jaar wordt Rob 75 jaar. Hij geeft aan zich zoveel mogelijk te willen richten op zijn andere grote passie: fotografie. Het interview vindt dan ook plaats in de hal van de Arcade, een basisschool in Roomburg, temidden van een tentoonstelling van zijn foto’s. Om zich heen kijkend zegt hij: “Ik geniet zo van het maken van dit vrije werk. Verder wil ik meer workshops en cursussen fotografie gaan geven, erg leuk om daar veel tijd voor vrij te kunnen gaan maken.” <

Er is gelegenheid om afscheid te nemen van Rob Beurse tijdens de kerstborrel op 16 december in de Vredeskerk.

www.robbeursefotografie.nl

Kwaliteit voor peuters

SPL is de aanbieder van peuterspeelzaalwerk in Leiden. Onze succesfactoren:

- Het kind staat centraal
- Aandacht voor individuele talenten
- Ondersteunend aan ouders
- Goede voorbereiding op de basisschool
- Wijkgericht

In de Professoren- & Burgemeesterswijk hebben we drie locaties:

Glijbaan

Burggravenlaan 17a

Kleine Urt

Van Vollenhovenkade 15

Olleke Bolleke

Oppenheimstraat 2

Voor informatie en inschrijving: Klantenservice, 088 3043043 (van 9 tot 16 uur), klantenservice@splopvang.nl

www.splopvang.nl

VERBOUWPLANNEN?

ADVIES, ONTWERP EN UITVOERING
IN ÉÉN HAND

www.maatwerk-leiden.nl

Menno de Jong 06-29 50 25 70
Pieter Versnel 06-55 86 37 20

Tweede boek van Marijke Boter:

door Nynke Smits

De titel moet op de schrijfster zelf van toepassing zijn: binnen twee jaar tijd schreef onze wijkbewoonster Marijke Boter (1987) twee bundels vol, 120 verhalen over Julia. Marijke omschrijft Julia als “een pittige jonge vrouw die met haar beste vriendin Maud of haar prille liefde Thomas in de meest uiteenlopende maar herkenbare situaties verzeild raakt en haar lezers daarmee gaandeweg aan zich weet te binden.” Boter begon haar ‘Juliaatjes’ voor een blog. Zo’n honderd trouwe volgers komen inmiddels regelmatig terug voor Julia’s laatste avonturen.

'Julia doet niets liever dan dat'

Foto's: Robbeurse Fotografie

Hoe lang doe je over een Juliaatje?

“Soms,” zegt ze, “staat een episode in een paar uur, soms neemt het een paar avonden.” Boter is erg kritisch op zichzelf en dat kost tijd. Elk verhaal bevat ‘iets’, heeft een bepaalde spanningsboog. Het lukt elke keer weer om een nieuw onderwerp te vinden en niet in herhaling te vervallen. De schrijfster put haar inspi-

ratie uit het dagelijks leven, uit situaties en gesprekken op straat, in het café of in de trein. Ze heeft altijd een notitieboekje paraat en vraagt zich af bij alles wat ze hoort en ziet: “hoe zou Julia hier mee omgaan?” Julia gaat altijd met haar mee. “Julia is brutaal maar ook onzeker. Ik vind het heerlijk om haar domme dingen te laten doen”, zegt de schrijfster die zich dan ook minder met haar hoofdpersoon

identificeert, dan met de bedeesdere Maud. Kennissen herkennen trouwens veel van de schrijfster in de Juliaatjes: het thema pesten, de volle jaszakken, of het praten in de slaap.

Gaat er nog een derde Julia komen?

Voor Marijke is het nog niet op. Maar ze is ook

bezig met het schrijven aan een musical met een musicalgroep in Voorschoten en ze zet verkennende schreden op het pad van de roman.

De twee Julia's liggen tussen ons in op tafel. “Mooi hè,” zeg ik, “zo’n eigen boek.” “Ja,” beaamt Marijke Boter. “Toch maar zelf gefikst!” <

Marijke Boter, *Julia doet niets liever dan dat*. Uitgeverij AquaZZ. Via elke (online) boekhandel verkrijgbaar.

advertentie

Kids in de knoop?

True Colours
Integratieve Kinder- & Jeugdtherapie

www.truecolourskids.nl
Burggravenlaan 223
Tel. (071) 5414652

door Margot Lodewijk

Met compassie verantwoordelijkheid nemen voor jezelf

Foto: RobBeursefotografie

25-jarig jubileum van de praktijk van Monique van der Meer

Assessments, burn-out begeleiding en -preventie, relatietherapie... Inmiddels bestaat het coaching & stressmanagementbureau van Monique van der Meer 25 jaar: "Persoonlijk leiderschap is voor mij de rode draad: je eigen gebruiksaanwijzing kennen is belangrijk voor jezelf, je relatie en je werk."

"Opeens kreeg ik via LinkedIn allemaal felicitaties. Zo kwam ik erachter dat mijn bedrijf al 25 jaar bestaat", vertelt Monique van der Meer thuis in haar praktijkkamer aan De Laet de Kanterstraat. "Als zelfstandige werk ik voor bedrijven en particulieren. Mijn klanten komen voor individuele coaching of relatietherapie."

"Na mijn middelbare school koos ik voor psychologie, en na mijn kandidaats ontdekte ik dat ik de organisatiekant op wilde. Voor mijn doctoraalfase liep ik stage bij Unilever en was ik ook test assistent bij hun afdeling voor psychologisch onderzoek. Door deze test-ervaring kon ik na mijn studie meteen aan de slag bij een organisatieadviesbureau in Utrecht."

Individuele coaching

Na een paar jaar merkte Monique hoe leuk ze individuele coaching vond. Ze deed een driejarige coachopleiding en vestigde zich zelfstandig als coach. "Voldoende werk genereren was in de crisis rond 2010 echt een uitdaging. Gelukkig kon ik freelance aan de slag in een poliklinische revalidatiekliniek. Hier viel me op dat veel pijn- en vermoeidheidsklachten stress gerelateerd zijn. Om cliënten goed te kunnen helpen, heb ik me toen – wederom via een opleiding – verdiept in de fysiologie van stressklachten en burn-out."

Stresshormonen op tijd weer afbouwen

Er zijn veel misverstanden over wat burn-out en stress nou eigenlijk inhouden, legt Monique uit. "Op zich is het namelijk helemaal niet zo erg om even stress te hebben. Dat gevoel wat je ervaart als adrenaline door je lichaam gaat. Door stresshormonen wordt het juist mogelijk

om tijdelijk gas te geven. Het gaat echter mis wanneer je te lang gas blijft geven, zonder rust te nemen. Dan kun je deze stresshormonen niet meer afbouwen en als je geen maatregelen neemt, kun je burn-out krijgen."

Balans vinden tussen trouw aan jezelf en je omgeving

"Een burn-out traject begint met het werken aan fysiologisch herstel, zodat je weer meer energie ervaart. Daarna kijk ik met cliënten naar de oorzaak van hun burn-out: wat maakt nou dat je nooit gas terugneemt? Vaak spelen onzekerheid, perfectionisme, geen grenzen durven stellen en angst om door de mand te vallen een rol. Als je aan deze 'fundering' gaat werken, kun je voorkomen dat je weer stress-symptomen krijgt."

"Ik noem het persoonlijk leiderschap ontwikkelen, waarin je bewust wordt van je eigen gebruiksaanwijzing en vooral leert met compassie naar jezelf te kijken en niet meer zo veel te 'moeten'. Hoe kun je balans vinden tussen trouw zijn aan jezelf en je omgeving? Daarnaast zijn voldoende ontspanning en nachtrust, regelmatig sporten of bewegen en goede voeding van belang."

"Burn-out is trouwens goed te voorkomen, aangezien stress-symptomen te herkennen zijn. Ook bedrijven hebben hier een grote verantwoordelijkheid, zij moeten stimuleren dat werknemers niet altijd aan het werk zijn. Want als je eenmaal echt burn-out bent, herstel je vaak niet volledig,"

Relatietherapie

In haar gesprekken met cliënten merkte Monique dat veel mensen moeite hebben om bij stressklachten (kort lontje, altijd moe zijn) en burn-out hun relatie op orde te houden. En opnieuw schreef ze zich in voor een opleiding, deze keer over relatietherapie: "Je kijkt dan samen naar de negatieve dynamiek die onbedoeld in de relatie is geslopen. Het is belangrijk niet de ander te beschuldigen, maar te leren benoemen wat je zelf voelt of nodig hebt. Ook hier speelt dus persoonlijk leiderschap een rol, omdat je beiden leert

ook naar jezelf te kijken en verantwoordelijkheid te nemen voor je eigen eigenaardigheden."

Geborgen gevoel in deze wijk

Monique woont sinds haar studententijd in Leiden. Eerst in de Raamsteeg, en daarna aan de Zoeterwoudsesingel: "Op een gegeven moment was de singel afgesloten en reed ik linksaf de Thorbeckestraat in. Bij toeval zag ik dat dit huis te koop stond. Ik was meteen verkocht! De kinderen zijn hier geboren, en ik woon er nog steeds met veel plezier."

"Het leuke aan deze wijk vind ik dat mensen elkaar van gezicht kennen en elkaar groeten. Dat geeft een geborgen gevoel. Mijn partner woont in Amsterdam, maar daar heb je dat helemaal niet. Mijn zonen zijn uitgevlogen; één woont nog steeds in Leiden en de ander in Amsterdam, maar uiteindelijk wil hij ook terug naar Leiden, het liefst naar deze wijk."

Nieuwe dingen blijven leren

Over haar eigen streven naar balans: "Elke week tennis ik twee keer, als ik dat niet doe, dan word ik chagrijnig. Daarnaast heb ik wat hobby's die ik af en toe doe, zoals fotograferen, of een spekteen bewerken. En we gaan regelmatig naar de opera, eten met vrienden, of op een korte vakantie. Maar gewoon wat rommelen in de tuin vind ik ook fijn en ontspannend."

Terugkijkend op 25 jaar ondernemerschap vindt Monique het mooi dat ze zich steeds verder is blijven ontwikkelen. "Ik hou ervan om nieuwe dingen te leren, aansluitend bij wat er op dat moment speelt. Ook zorg ik ervoor dat ik met collega's in contact blijf, onder andere via intervisie. Laatst ben ik trouwens voor het eerst bij het businessnetwerk in de wijk geweest. Mooi toch dat er zoveel eenpitters in de wijk zijn. Ik heb geen specifieke plannen voor de toekomst. Ik ben blij met de flexibiliteit en vrijheid van mijn huidige manier van werken, zo kan ik nog lange tijd doorgaan." <

www.moniquevandermeer.nl

Fysiotherapie?

In Leiden al ruim 35 jaar specialist in beweging van het menselijk lichaam.

- ervaren therapeuten
- persoonlijke aandacht
- direct geholpen

Perzikweg 9a, 2321 DG Leiden
Roodenburgerstraat 1a, 2313 HH Leiden
071-5124788 - www.fysiotherapievandertsalm.nl

**zuider
apotheek**

Het recept voor
advies en medicatie

Lammenschansweg 15B • 2313 DH Leiden
Tel. 071-512 35 53 • www.zuiderapotheekleiden.nl

**Kinderfysiotherapie
Professorenwijk**
Franchimontlaan 45
2313RX Leiden

Voor zuigelingen, peuters
en schoolgaande jeugd met motorische
problemen en aandoeningen.

Een afwijkende ontwikkeling kan belemmerend
werken op de motorische en/of
sociale ontwikkeling van het kind.

Kijk voor meer informatie op onze website.

Tel: 071-8884113
of maak een afspraak op
www.kftleiden.nl

**BMS
Netwerk Notarissen**

Notarissen
mr. R.H. Breedveld
mr. E.J. Moolenaar
mr. M. Schwarze

> Alle rechtsgebieden

> Combinatievoordeel
bij gelijktijdig
passeren van
verschillende akten

> Gratis abonnement
op onze
elektronische
nieuwsbrief

> Eigen parkeerterrein

Plantsoen 25
2311 KG Leiden
T (071) 516 29 30
F (071) 516 29 35
E info@bmsnotarissen.nl
www.bmsnotarissen.nl

drive4all VERKEERSOPLEIDINGEN

Bij onze BOVAG-autorijschool kun je in een prettige sfeer en op ontspannen wijze leren autorijden in je eigen tempo volgens de nieuwste lesmethoden.

Hoge slagingspercentages; zie www.cbr.nl
Aantrekkelijke pakketaanbiedingen!

Kijk op www.drive4all.nl of bel
06-22682485 voor meer informatie.

Loek Groenewegen, Kanaalweg 37.

Ward Assman, programmeur van Kunst over de Vloer

Foto: Regine Scholten

Kwaliteit staat bij mij voorop!

door Rob Beurse

Kunst over de Vloer is het bijzonderste muziek-evenement in onze wijk. Topmusici geven concerten in de huiskamers van wijkgenoten. Op 5 november beleefden we de negende editie. Een team van vrijwilligers verzorgt dit unieke evenement. Dit keer lichten we er een van die vrijwilligers uit: Ward Assman, de programmeur.

Wijkgenoot Ward Assman streeft als programmeur naar een programma dat genoeg afwisseling biedt. Hij houdt ervan om het publiek uit te dagen. Muziek is daar, volgens hem, erg goed voor. "Ik heb de afgelopen jaren ervaren dat deze wijk prima open staat voor muziekstijlen of ensembles die vernieuwend zijn."

Door zijn werk als musicus, hij is eerste hoornist in het Ballet Orkest, komt hij

elke dag in aanraking met geweldige musici. Die contacten vormen de basis voor het programma.

Kwaliteit staat daarbij bij hem voorop. "Soms vragen we ensembles terug omdat ze erg goed bevielen, maar soms is daar geen ruimte voor omdat je iets nieuws wilt proberen. Meestal begin ik een jaar van tevoren met een grove schets voor een nieuwe editie van Kunst over de Vloer. Die bespreek ik dan met de rest van de organisatie. Dit jaar hadden we bijvoorbeeld te maken met iets minder subsidie, terwijl ik graag een erg groot ensemble (ensemble 9x13) wilde laten spelen. Dan neem je wel een financieel risico."

Drijfveer

Assman doet dit omdat muziek in zijn

bloed zit. "Het is wat ik elke dag doe. Als ik speel in mijn orkest dan deel ik de emoties van de muziek met het publiek. Ik communiceer zonder dat ik daarbij praat. Bij Kunst over de Vloer waar het publiek vaak zowat in de spelers zit, is dat nog intenser."

Verrassen

De artiesten die Assman uitnodigt zijn vaak collega's waar hij dagelijks mee werkt. "Als ik tijdens mijn werk samen moet spelen met iemand die mij erg inspireert is dat voor mij zeker een reden hem of haar uit te nodigen voor Kunst over de Vloer."

Na het boeken van de ensembles moet er veel gebeuren. "Dit jaar hebben we veel energie gestopt in fanfare 9x13", zegt Assman. "Het zoeken naar een goeie locatie en het genereren van voldoende publiek kostte veel tijd en energie."

Het meeste voldoening gaf hem echter het zelf mogen ervaren van de concerten. "Het kunnen smullen van zowel de geweldige ensembles als al die wijkgenoten die genieten van de concerten. En dat in prachtige woningen in je eigen wijk. Een groot deel van dit succes is het gevolg van al die bewoners die hun huis ter beschikking stellen en op een ongelooflijk hartelijke manier iedereen ontvangen!" <

Het zoeken naar huiskamers

Francis van der Rijst is degene die zich bezig houdt met het zoeken naar huiskamers en onderhoudt de contacten met de gastvrouw/gastheer. "Het was voor mij de eerste keer dat ik bij de organisatie van Kunst over de Vloer zat. Omdat in mijn familie muziek een hele grote rol speelt en ik niet echt muzikaal ben, vond ik het een mooie aanvulling. Ik vond het erg spannend vooral toen er eind september vier huiskamers door omstandigheden moesten afzeggen. Het was toen tot 5 november kort dag maar het is toch gelukt. Ik zie nu al met plezier uit naar 2019."

Aan Kunst
over de Vloer
werkten mee:

KUNST
over de vloer

Concert in

- Ward Assman:** inhoudelijk programma
- Joeki van Etteger:** logistiek inschrijvingen: indeling, bevestigingen, etc
- Francis de Rijst:** logistiek huiskamers: gastgevers, stoelen, bloemen en het innen van de inschrijfgelden
- Regine Scholten:** sponsoren werven
- Monica Wigman:** communicatie

En natuurlijk alle mensen die hun huiskamers ter beschikking hebben gesteld. Wij danken allen voor geweldige hun inzet en hun gastvrijheid. Zonder hen is een

evenement als KodV niet mogelijk. Fantastisch dat ze dat weer hebben willen doen.

Bestuur Wijkvereniging

de huiskamer

Foto's:

FransHoekFotografie,
Regine Scholten,
RobBeurseFotografie

Spontane reactie

*Bij het caribbean jazz optreden:
"Ik vind dit toch zo'n kadootje!
Wij zijn eigenlijk maar import,
we komen uit Leiderdorp, maar
we vinden dit evenement toch zo
ontzettend leuk. We komen elke
keer!"*

Voorjaarsprogramma 2018

- Diverse **schildercursussen**, waaronder portretschilderen
- **Koorzang**, kleurige klanken uit verschillende culturen
- Workshops '**zelfcoaching**' en 'van discussie naar dialoog'
- **Kunstzinnige workshops** vitaliteit (op zoek naar wie je bent)
- **Workshops** 'nieuwe ruimte creëren in het spanningsveld tussen mensen'
- **en nog veel meer...**

Voor meer informatie en inschrijven, zie www.dezonneboom.nl of bel 071 - 5123 137

De Zonneboom • De Laat de Kanterstraat 5 • 2315 JS Leiden
E info@dezonneboom.nl • I www.dezonneboom.nl • T 071 - 512 31 37

Salut Uitvaartbegeleiding

Samen, stap voor stap

Sabien de Bruijne

Wasstraat 30

2313 JJ Leiden

06 39 18 80 35

info@salut-uitvaartbegeleiding.nl

www.salut-uitvaartbegeleiding.nl

de latête

Praktijk voor echte
huidverbetering

Ruim 10 jaar uw vertrouwde adres.

Ervaar zelf het verschil en maak vandaag nog een afspraak!

De la Tête, Praktijk voor huidverbetering

Marijke de Kok - van 't Hooft

Lammenschansweg 18, 2313 DM Leiden

Telefoon: 071-5156963

Email: marijke@delatete.nl

www.schoonheidssalon-delatete.nl

- Alleen gebruik van 100% natuurlijke producten
- Alle producten zijn vrij van parfum, minerale olie en chemische conserveringsmiddelen
- Analyse van de huidconditie geeft inzicht in de oorzaak. Hierdoor is echte huidverbetering mogelijk.
- Zelfs de meest gevoelige, allergische, acne- of eczeemhuid is goed te behandelen
- Acne-behandelingen kunnen voor vergoeding in aanmerking komen

Lid van branchevereniging ANBOS

Buurt Business Netwerk

door Astrid van der Zwan

Een trainer, een therapeut, een projectmanager in de zorg, een websiteontwikkelaar, een care-for-woman-specialist, een illustratrice en vormgeefster, een communicatieadviseur, psycholoog en een acupuncturist. Samen vormden zij de deelnemers aan de zevende bijeenkomst van het Buurt Business Netwerk. Een kleine groep, maar daarom veel ruimte om met elkaar van gedachten te wisselen over verschillende aspecten van het ondernemer zijn.

Een prettig gesprek

"Wat hebben we eigenlijk met elkaar gemeen?" vroeg iemand. Niets meer of minder dan de wijk en het ondernemer zijn, is het antwoord daarop. Maar dat is blijkbaar voldoende om tot mooie gesprekken te komen. Deze avond stond in het teken van persoonlijke groei en Maarten Stoffers, trainer en coach, begeleidde het gesprek. Over de doelen die we willen bereiken in het leven, de persoonlijke ontwikkeling die dat vraagt en wat gaat er goed en wat kan er beter. Zowel bij wat er goed gaat en wat er beter kan, kwamen zaken aan de orde als: rust nemen, genieten van wat goed gaat, ruimte geven aan open vragen waar je het antwoord nog niet op weet. Soms doen we dat goed en zijn we er trots op

en soms vinden we dat we dat nog beter moet. Maar het ging ook over ondernemersvaardigheden, hoe kom je eigenlijk aan klanten en kan iemand mij helpen bij mijn businessplan?

Kortom een verrassende, persoonlijke en prettige avond waar je ook nog wat opstak. Met als bonus dat je het gevoel hebt dat je weer een paar leuke mensen in de wijk hebt leren kennen. Ben je er volgende keer ook bij?

Deze bijeenkomst zal plaatsvinden op donderdag 25 januari 2018. Wil je daarbij zijn en sta je nog niet op de lijst van deelnemers aan het Buurt Business Netwerk, mail dan naar Astrid van der Zwan, a.zwan@casema.nl. <

Oproep: Tuinieren

Houdt u van tuinieren? Word dan lid van onze 130-jarige vereniging GROEI en BLOEI.

Wij organiseren: plantenruildagen, kerststukjes maken, snoeicursussen, tuinbezoek en nog véél meer. Aanmelden kan bij Sjef van Beek tel. 5766751 of Carla van Eijk tel. 5125842.

Wij ontvangen u met open armen én **een verrassing.**

advertentie

MINDFULNESS

MINDFULNESS BASED STRESS REDUCTION
MINDFUL OUDERSCHAP & MINDFUL KIDS

KIES JOLIW MOMENT

WWW.HEARTFULMOMENTS.NL
ROODENBURGERSTRAAT 1A LEIDEN - 06 29 23 96 27

Binnen bij...

door Monica Wigman

28

Nooit meer
ruilen met
Amsterdam...
toch?

Foto's: RobBeursefotografie

Sander en Liselotte Kleine wonen sinds april dit jaar met hun twee kinderen op Du Rieustraat 28. Op de plaats waar eerst nog de gymzaal stond, zijn vijf nieuwbouw huizen geplaatst. In stijl met een eerder rijtje huizen in de straat, uit de jaren '90.

"Wij woonden in Amsterdam. Eerst dicht bij het centrum en toen ik in verwachting was van onze eerste zijn we verhuisd naar een iets groter appartement," vertelt Liselotte (35), "maar zoals zoveel gezinnen wilden we groter wonen en een tuin." En het liefst in Leiden. Met haar man Sander hadden ze al snel hun oog laten vallen op de ProfBrugwijk. "We hebben ook nog gekeken naar Oegstgeest en de Vogelwijk, maar dit sprak ons het meeste aan."

Wat hielp is dat Liselotte eigenlijk terugkeert naar haar roots. Ze groeide op in de Wasstraat. Nog geen 150 meter van haar huidige huis. "Hier ligt mijn jeugd. Ik ging naar de Lorentzschool en het Bona Burggravenlaan. Mijn ouders zijn rasechte Leidenaren, beiden afkomstig uit de buurt. Mijn grootouders van mijn moeders kant hebben jarenlang melkwinkel De Sierkan op de hoek van de Sitterlaan en de Franchimontlaan gehad." Op haar 25ste is Liselotte verhuisd naar Amsterdam en haar ouders zijn inmiddels verhuisd naar het Rapenburg. Bijna elke dag fietst ze langs haar ouderlijk huis. "Dat vond ik eerst wel vreemd. Maar ach, het is ook weer zo anders om nu hier als ouders te wonen."

Dochter Faye (3,5) en zoon Mees (1,5) hebben het super naar hun zin in het nieuwe huis. Tegelijkertijd met Sander en Liselotte kwamen er dus vier andere nieuwe gezinnen in de straat. Met in totaal negen kinderen tussen de 1,5 en de 12. In één klap een enorme verjonging. "De burens vonden dat hartstikke leuk, zeiden ze, die verjonging." Alle vijf gezinnen werden warm welkom geheten. "Ze hebben een welkomstborrel voor ons georganiseerd, we kregen zelfs een cadeau: een fles wijn en een boekje met foto's van de wijk. Echt superleuk! Dat hoef je echt niet in Amsterdam te verwachten, daar kenden we onze burens niet eens."

Protest

Saillant detail is dat buurtgenoten hebben geprotesteerd tegen de komst

van de huizen. Ze waren teleurgesteld dat de gemeente zich niet aan eerdere beloften hield. "Maar dat was natuurlijk niet persoonlijk bedoeld, dat was een protest tegen de huizen zelf. Wij hebben nooit enige weerstand tegen onze komst gevoeld. Ik snap het ook goed. Het is heel ingrijpend, zo'n nieuwbouwproject in je wijk. Voor ons persoonlijk was het gevolg dat de bouw veel langer duurde dan gepland, dat is kostbaar. We moesten al per eind 2015 voor de grond gaan betalen en pas in 2017 konden we verhuizen", vertelt Sander, die in de financiële sector werkzaam is.

Reden waarom Sander en Liselotte met een strakke planning razendsnel in het nieuwe huis trokken. Half april kregen ze de sleutel en twee weken later, terwijl de laatste plinten nog werden getimmerd,

met de nieuwe bewoners. "Dat was heel fijn. Dan kon je keuzes met elkaar delen en ideeën bij elkaar opdoen." Toch kiest iedereen weer anders en zo zijn alle huizen verschillend. In de tijd van de bezwaarprocedure hebben ze elkaar ook opgezocht: "Dat was toch spannend en iedereen weet weer iets anders. Fijn om dat te delen."

"Voordeel van een nieuwbouwhuis," vertelt Liselotte, "is dat je de komende twintig jaar niets aan onderhoud hoeft te doen. En het huis is heel duurzaam." De stookkosten zijn erg laag. "Aan de andere kant, je krijgt zoveel keuzes aangeboden, dat je op een gegeven moment hebberig wordt, en je zomaar boven je budget uitkomt! Vloerverwarming? Ja, graag. Uitbouw, ja graag!"

verhuisden ze. De behanger, heel ervaren in nieuwbouwprojecten, had nog nooit zo'n planning meegemaakt. "Ik heb iedereen enorm achter de broek gezeten," bekennt Liselotte, "maar ik wilde gewoon meteen verhuizen. We hadden al zo lang gewacht! Binnen drie weken was alles klaar en zaten we hier prinsheerlijk op de bank." En klaar is ook klaar bij Liselotte, in het dagelijks leven recruiter bij McKinsey. "Bij ons vind je geen peertjes waar nog een lamp op moet. Ik wil het meteen gezellig maken!"

Appgroep

Waar je bij een oud huis er nog voor kan kiezen om delen te laten zoals ze zijn, bij nieuwbouw moet je over alles beslissen. "Het moeilijke is dat je dan nog helemaal geen beeld hebt van hoe het gaat worden. En dan moet je al je keuzes kiezen!" Tijdens het bouwproces hadden ze al snel een appgroep opgezet

Ingeburgerd

Het bevalt het gezin hartstikke goed in de Du Rieustraat. Voor de uit Zutphen afkomstige Sander was Leiden nieuw: "Ik vind het een ideale mix tussen wonen in een rustige, kinderrijke buurt met de stad binnen handbereik. "Ik mis Amsterdam eigenlijk helemaal niet", zegt hij. "Nou ja, als ik er ben. Dan is het wel jammer dat ik met auto of trein weer naar huis moet. Maar als je vanuit het perspectief van de kinderen kijkt, dan is dat heel anders. Nooit gedacht dat zo'n klein speeltuintje als op De Meij van Streefkerkstraat zo belangrijk zou zijn. Maar de kinderen vinden het heerlijk en kunnen er straks zelf naar toe." Nu zitten de ouders van de nieuwe huizen er vaak gezellig samen bij met een biertje op een muurtje." Liselotte is inmiddels zelfs gestrikt voor het comité dat zich buigt over de vernieuwing van de speeltuin. Kortom: helemaal ingeburgerd! <

Nieuw in de buurt: CompaNanny kinderopvang

Aangenaam! Mijn naam is Klara van Leeuwen, ik ben de Vestigingsmanager van **CompaNanny Burggravenlaan**. CompaNanny biedt kinderopvang waar Nannies op een liefdevolle en deskundige manier kinderen ondersteunen in hun ontwikkeling. **2 oktober** is het zo ver, dan opent onze nieuwe vestiging in Leiden.

Het voormalige 'Groene Kruis gebouw' hebben we omgetoverd tot een ruim opgezette, lichte, frisse ruimte waar we kinderen het gevoel van een tweede thuis geven. Alle zijden van het pand hebben een avontuurlijke tuin, inclusief een afgescheiden, rustige babytuin.

Verder bieden wij:

- Ruime openingstijden van 07.00 tot 20.00 uur.
- Een warme verse lunch met biologische producten.
- Kinderdagverblijf en Buitenschoolse opvang (BSO) onder één dak.

Onze BSO haalt kinderen op van **basisschool de Lorentzschool**, gelegen op een steenworpafstand van onze vestiging.

We zijn blij dat we deel uitmaken van deze fijne, levendige buurt!

Vriendelijke groet,
Klara van Leeuwen

Vestigingsmanager CompaNanny Burggravenlaan

Schrijf je kosteloos en
vrijblijvend in op compananny.nl

Burggravenlaan 250 | 2313 JB Leiden
071-207 3704 | burggravenlaan@compananny.nl

YOGA in de wijk

Zon-Yoga geeft al 10 jaar
yogales in de professoren- en
Burgmeesterswijk

Hatha Yoga en Yoga 50+

Iedereen kan yoga doen, leeftijd en
lenigheid zijn niet belangrijk.

Leslocaties

Roodenburgerstraat 60
Kernstraat 2a

Meer informatie en inschrijvingen

www.zon-yoga.nl

ZON-YOGA

In de rust
ligt de
kracht

Om te beginnen, tiramisu' is geen Kerstdessert in Italië. We eten dan voornamelijk pandoro of panettone: maar tiramisu' blijft altijd één van de favoriete toetjes voor de kleintjes... en de groten.

Dit is het recept van mijn moeder die uit Udine in het noorden van Italië komt, met daarin verwerkt de ervaring en tips van mijn oma (van mijn vaders kant) uit Siena. Dit is dus het traditionele recept in mijn familie, zonder alcohol. Ik maak altijd twee schalen één voor de kids en één voor de 'grotere' mensen. Ik vervang voor de kids in onderstaand recept de koffie door melk en de kids zijn niet te stoppen.

Tiramisu' light? Dat bestaat niet, dus de volgende dag, stevig gaan wandelen! Ik wens jullie allemaal alvast Buon Natale, Buona Fine ed un Felice Anno Nuovo

Tiramisu' voor 8 personen

Ingrediënten

- 500 gr mascarpone;
- 5 eieren;
- 5 volle lepels (fijne) suiker;
- Pavesini (iets lichter) of lange vingers: 2 of 3 pakjes, koop er voor de zekerheid 3.

- Koffie (espresso): tenminste 3 kopjes. Voor de kids, warme melk;
- Een grote reep pure chocola.

Benodigd

- afwasmiddel (lijkt vreemd maar je leest later waarom);
- 2 schalen om de tiramisu' in te maken (1 voor de kinderen, tiramisu' met melk, en 1 voor de grote mensen, tiramisu' met koffie);
- 2 grote kommen en 1 kleine kom;
- lepel en houtenlepel;
- mixer met eiwitkloppers (maar kan ook met vork en sterke pols!);
- rasp of mixer.

Bereiden

1. Ten eerste goed maar voorzichtig de eieren met afwasmiddel wassen. Dat omdat rauwe eieren Salmonella bacteriën kunnen bevatten waar je goed ziek van kan worden. Zo was je tenminste mogelijke bacteriën van de buitenkant af.
2. Scheidde eiwitten van de eierdooiers en zet de kom met eiwit in de koelkast;
3. Voeg de suiker aan de kom met de eierdooiers toe. Klopt alles tot een lichte en schuimige massa met de mixer met eiwitkloppers.
4. Voeg de mascarpone toe, direct uit de

door Patrizia Bernardini

Tiramisu' light bestaat niet

koelkast, en mix tot een soepele crème;

5. Was de eiwitkloppers goed af. Haal het eiwit uit de koelkast en klopt dit tot een stevige "sneeuw".

6. Combineer de mascarpone-crème met geklopte eiwitten tot een stevig mascarpone-mengsel met een houten lepel, met bewegingen van onder naar boven om te voorkomen dat ze uiteenvallen (dus niet de mixer gebruiken!). Let op: Ik gebruik meestal niet al het geklopte eiwit, om het mengsel niet te vloeibaar/zacht te maken.

7. Zet de koffie. Doop de lange vingers of pavesini kort in de koffie. Zorg dat ze niet uit elkaar vallen maar ze moeten ook van binnen niet te droog zijn. Leg ze in de schaal en maak een laag.

8. Doe een laag mascarpone-mengsel daarop.

9. Leg er vervolgens weer een laag lange vingers/pavesini gedoopt in de koffie op en daarna de mascarpone-mengsel;

10. Dekt de schaal af met folie en zet alles in de koelkast, tenminste 1 uur.

11. Rasp de chocolade reep of gebruik een mixer (mijn voorkeur) om schilfers te maken en doe die in de kleine kom. Ik vind het persoonlijk lekker als er grote en kleine stukken chocola zijn.

12. Vlak voor het opdienen, haal de schaal uit de koelkast, strooi de pure chocolade schilfers daarop. De tiramisu' is nu klaar. Geniet ervan! <

GELUKSROUTE

door Johan Splinter

Waar word je gelukkig van en wil je dat delen?

Waar word je gelukkig van en wil je dat delen? Dat is het motto van de Geluksroute die elk jaar wordt georganiseerd door buurtgenoot Marike van IJssel. De route die in 2012 begon in Leiden heeft intussen zijn weg gevonden naar een tiental andere plaatsen in Nederland. We hebben een gesprek met Marike op de vooravond van de editie 2017 van de Geluksroute071.

advertentie

Is uw hypotheek toe aan een opknapbeurt?

Net als uw huis is ook uw hypotheek gebaat bij periodiek onderhoud. Veranderingen in uw persoonlijke omstandigheden, in wet- en regelgeving, economische veranderingen – het zijn allemaal zaken waar u niet direct invloed op hebt, maar die wel van invloed kunnen zijn op uw hypotheek. Daarom is het zinvol om uw hypotheek periodiek kritisch tegen het licht te houden.

Als onafhankelijk hypotheekadviseur help ik u graag verder. Neem gerust contact met me op voor een gratis en vrijblijvend gesprek.

Edward de Vries
Nil Sine Labore Hypotheekadvies
De Sitterlaan 103
2313 TL Leiden

06 – 44 64 35 78
www.nslhypotheekadvies.nl

Hoe lang woon je al in deze wijk?

Ik woon nu 18 jaar in deze wijk. Daarvoor woonde ik vlakbij de Herenstraat in een heel gezellige buurt. Het was in het begin een beetje wennen. De mensen zijn wat afstandelijker en er is minder gelegenheid om elkaar spontaan tegen te komen in deze doorgaande straat. Mede daarom heb ik al gauw een straatfeest op touw gezet om wat meer contacten te krijgen. Ik woon hier intussen met veel plezier en mis eigenlijk maar een ding. Dat is een ontmoetingsplek. Er is geen centraal plein of ontmoetingscentrum, waar de mensen elkaar op informele wijze kunnen spreken en met elkaar kunnen delen, wat hen motiveert.

kan vast zitten in een bepaalde ordening die stil is blijven staan sinds de jeugd. Ze hebben onbewuste patronen in hun gedrag. Die kunnen voortkomen uit de positie en rol die ze als kind in het gezin hebben gehad en vaak later ook hebben gehouden. Dat kan hen gaan belemmeren in hun latere leven bij het maken van keuzes of bij de omgang met autoriteit. Ik laat die patronen zichtbaar worden. Als mensen zich bewust worden van hun vaste patronen, kunnen ze zich ervan gaan losmaken. Ik wil in mijn leven graag werken met mensen die een verlangen hebben en die de moed hebben daarvoor in actie te komen. Daar word ik blij van. Bij de Geluksroute kom ik dat soort mensen ook tegen. Sinds de Geluksroute ben ik ook veel optimistischer geworden. Er zijn zoveel mooie mensen.

Is dat ook het doel van de Geluksroute?

Zeker is dat een doel: naar buiten laten komen, wat mensen beweegt. Het hele idee is bij me opgekomen als een brainwave. Ik zocht een manier om mensen met inspirerende ideeën bij elkaar te krijgen. Vanuit de vraag: waar halen we onze veerkracht vandaan? En dat is geslaagd door de Geluksroute. Mensen die meedoen, voelen dat er iets open gaat door te delen, waar je blij van wordt. Het is een idee, dat op veel plekken navolging heeft gekregen en dat veel positiviteit uitstraalt.

Wat houdt de Geluksroute concreet in?

De route gaat langs geluksbrengers en is voor geluksplukkers. De geluksbrengers zijn heel diverse mensen en ook bedrijfjes, die hun passie willen delen. Mensen die willen delen, waardoor ze een geluksgevoel ervaren. Of dat nu heerlijke chocolade is of bloemen of gedichten of muziek, dat maakt niet uit. Het is erg leuk om mensen zo vol enthousiasme bezig te zien. Het gaat altijd om dingen die vrij gegeven worden. Dingen zonder prijs, maar wel met waarde. De geluksplukkers zijn de mensen in de stad die toevallig

of niet binnenkomen bij een activiteit en mee gaan doen.

Er is ook een bijzonder fotografieproject: Touching Strangers Geluksroute.

Wat houdt dat in?

Daarbij wordt aan mensen die elkaar niet kennen, gevraagd om samen op de foto te gaan in een houding, alsof ze goede vrienden of familie zijn. Bij de mensen die ja zeggen, gebeurt er iets: er ontstaat een nieuwe verbinding. Vanuit het idee dat een vreemde een vriend is die je nog niet had ontmoet. Het komt soms voor dat mensen elkaar zo ontdekken. Het leidt in ieder geval tot bijzondere foto's met onverwachte combinaties van mensen. Het zou heel mooi zijn, als we de foto's konden tonen op een expositie ergens in de stad.

In het dagelijks leven ben je systemisch coach.

Wat houdt dat in?

Ik heb psychologie en antropologie gestudeerd en ben daardoor niet alleen bezig met individuen, maar ook met groepen en de cultuur die daar bepalend is. Ik ondersteun in mijn praktijk IJsselstroom mensen bij het maken van keuzes. Iemand

Wat staat er verder nog op stapel?

In week 49 en 50 komt in de voormalige lunchroom van Kallenberg aan de Van der Waalstraat 3 een pop-up ontmoetingsplek waar mensen momentjes van aandacht kunnen geven en krijgen. We noemen dat Proeflokaal de Aandacht. We hebben voor het Proeflokaal een 'menukaartje' samengesteld, waaruit mensen kunnen kiezen op welke manier zij deze aandacht graag ontvangen. Hierbij kun je denken aan: luisterend oor, verhaal vertellen, gedicht voorlezen, creatief schrijven, een gesprek naar aanleiding van een inspiratiekaart, een klankervaring of vele mogelijkheden. Dit stemmen we onderling af, gelet op de persoonlijke expertise van de 'gevers'. De ontvangers kunnen zo kennismaken met en als het ware proeven van deze verschillende manieren van aandacht. De vraag van de ontvanger staat hierbij centraal. Het is een kleinschalig project, waar 1 tot 3 mensen per keer aanwezig zullen zijn om even zoveel mensen aandacht te kunnen geven. De tijdsperiode van de aandacht zal rond de 15 minuten zijn. In het Proeflokaal is iedereen welkom als gever en als ontvanger. <

Bestemming voor haar Breiwerk

Kerstverhaal

door Riekje Renes

De brievenbus kleppert, dat doet hij vaak deze dagen voor Kerstmis. Oma Mies legt haar breiwerk neer, staat moeizaam op en sloft naar de hal. Ze is geen oma, zo noemen de buurkinderen haar. Het zullen wel weer kerstkaarten zijn, denkt ze, als ze de enveloppen uit de bus pakt samen met de reclame van de supermarkten. Hoofdschuddend legt ze de folders opzij. Het lijkt wel of kerst tegenwoordig alleen maar om eten draait. In haar hoofd beleeft ze kerstvieringen thuis als kind en later bij haar zussen. Ze aten wel lekker, maar de nadruk lag toch op de familiesaamhorigheid en de geboorte van Jezus, verwerkt in verhaal of gedicht.

Wat is de tijd snel vergleden. Ouders overleden, zussen getrouwd, kinderen gekregen. Ook zij heeft haar eigen bestaan opgebouwd. Een goede baan gekregen, een huis gekocht. Ze bleef de ongetrouwde zus. Met Kerstmis werd ze altijd samen met haar ouders bij één van de zussen uitgenodigd. Later alleen. Haar nichten en neven gingen ook weer op zichzelf wonen en toen ontstond de 'zussenkerst'. De zussen, weduwes of gescheiden, met kinderen met een eigen leven, zochten de gezelligheid bij elkaar. Het was ook bij haar gevierd. Nu werden ze allemaal te oud om iets te organiseren en moest iedereen maar uitzoeken hoe ze die dagen doorkwamen. De zussen gingen naar één van hun kinderen. Zij ging dus nergens heen. Maar ach, ze kwam die dagen wel door met een goed boek, mooie cd en de tv.

Foto: Sasja Dirkse

Mies leest verrast de kaart van Eline, de oudste dochter van haar zus Elsbeth. Wat leuk! Een uitnodiging om te komen logeren tijdens de kerstdagen samen met Elsbeth. Uw vervoer is ook geregeld, schrijft Eline. Valys, mama's reisorganisatie, haalt u ook op.

Eline is getrouwd met Peter, weet ze van Elsbeth, ze wonen heel bijzonder. In een middeleeuwse herberg. De grote stal resteert nog uit de tijd dat reizigers met de koets kwamen. De mensen sliepen in de herberg, de dieren in de stal op stro. Tegenwoordig is in die ruimte een tentoonstelling over het boerenleven. Peter houdt er rondleidingen voor scholen. Er zijn ook nog wat schapen en een ezeltje om een ritje op te maken. Zus Elsbeth vertelt vaak over het gezin. Peter jr. en zijn vrienden hebben een uitbouw achter de oude herberg ingepikt. Ze sleepten er van alles naartoe om er een gezellig honk van te maken. Een oude vuurkorf hield hen in de winter warm. Vader Peter staat oogluikend het gebruik van het bijgebouwtje toe. De vriendenclub van zijn zoon kan beter op zijn erf bivakkeren dan kattenkwaad in het dorp uitspoken. Het zijn allemaal jongens uit een goed nest. Ruben van de dominee. Appie van het supermarktje, Herman van het doktersechtbaar.

Eline en Peter hebben ook nog een dochter, weet Mies. Marije is zwanger, heeft zus Elsbeth pas niet trots verteld van de komst van haar eerste achterkleinkind? Ze woont met haar man Jesse in een bijgebouw. Als dat kindje eens met Kerstmis zou komen? Het hele idee spreekt Mies erg aan. Wat was nu een betere plek voor een kerstviering dan een herberg? Dan moet ze door breien aan dit broekpakje en kijken wat ze nog klaar heeft liggen. Hoewel de jongste generatie moeders het niet zo op gebreide kleertjes heeft.

De jongens zijn als de kerstvakantie is aangebroken meteen naar hun honk gegaan. Appie met wat etenswaar en Ruben met wierook. In no time is het er met de vuurkorf aan reuze gezellig. Maar zo voelen ze zich niet. Ze hebben nu behoefte aan iets opwindends. Wanneer kunnen ze op avontuur? Voorlopig is daar geen kijk op. Met vakkenvullen, in de kerkdiensten voor Jozef spelen, op de telefoon letten en hokken schoonmaken moeten ze hun vaders helpen, roepen ze door elkaar.

"Dat schiet lekker op jongens, wanneer

kunnen we iets leuks beleven? Een spooktocht door het bos bijvoorbeeld?", roept Peter. Ze spreken af na ieders kerstdiner weg te sluipen naar hun honk.

De dag voor kerst rijdt er een geluidswagen door het dorp. Hij verspert de weg voor de taxi met Elsbeth en Mies. Overal klinkt dat er in de lege megastallen buiten het dorp asielzoekers gehuisvest worden. Vluchtelingen uit het Midden-Oosten, aan verdrinking in wankel bootjes ontsnapt. Er is gebrek aan alles. Giften als voedsel, dekens en warme kleding zijn welkom, te plaatsen in de container naast de kerk. 'Laat de kerstgedachte spreken!'

Het dorp is in rep en roer. En alras lopen velen met zakken naar de container. Herman brengt verbandmiddelen weg. Appie het Sinterklaas lekkers, dat nog niet over de datum is. Ruben overlegt met zijn vader om na de kinderdienst een ontmoeting in de kerk te organiseren met chocolademelk en muziek, ook al vieren de meeste vluchtelingen geen Kerstmis.

De Valystaxi kan weer verder. Na een schitterende rit over besneeuwde bospaden stopt die voor de oude herberg. Comfortabel met haar zus op de achterbank heeft Mies genoten van de rit. Ze kwam haar huis niet meer uit de laatste tijd. Hartelijk wordt ze door haar nicht verwelkomd. "Mam, laat jij tante Mies alles zien, ook de ruimte van Marije en Peter jr.? Daarna drinken we thee. Mies twijfelt over haar breiwerkjes. Nu geven of later?

Na hun kerstdiner thuis sluipen de jongens weg naar hun honk. In het dorp is het licht door de vele kerstlichtjes, maar erbuiten is het aardedonker. Het is zwaar bewolkt, geen ster of maan te zien. Ze hebben gelukkig zaklantaarns bij zich. De spooktocht wordt gewijzigd in een tocht naar de megastallen. Ze zijn benieuwd wat voor mensen daar leven in die kale ruimte. Ruben heeft hen na de kinderdienst gezien. "Zielig zootje", is alles wat hij kan zeggen.

Ze gaan langs de bosrand en dan dwars door het weiland. "Als er nu een grote ster scheen, waren we de Koningen. Maar we hebben geen geschenken."

"Als de schapen niet op stal stonden, waren we de herders."

"Oh, kijk daar ligt er toch een, het lijkt wel dood."

Ze rennen naar de grote bobbel in het

weiland en schijnen hun zaklampen erop. Het is geen schaap maar een vrouw met hoofddoek in een lange jas. Ze omklemt iets omhuld door een wollen sjaal in haar armen. Tot hun schrik is het een moeder met een baby. Hoe komen die hier? Zijn ze dood? Dan klinkt er een klaaglijk babygehuil. Als ze aan de vrouw schudden, opent ze verschrikt haar ogen. Wat kunnen zij doen? "Ze zijn onderkoeld", weet Herman. "Ze moeten eten", zegt Appie

"Ze moeten hier weg, onze herberg is het dichtste bij. Ik bel mijn vader", roept Peter jr. Vader Peter is eerst erg boos op Peter jr. Alle ouders hadden ongerust gebeld. Maar als hij hoort waar ze op gestuit zijn, komt hij meteen in actie. Hij pakt de auto met aanhanger, belt het doktersechtbaar om naar de herberg te komen en zegt de jongens hun sjaal af te doen om het kind ermee te verwarmen.

"Appie, geef wat je zoals altijd aan eetbaars in je zak hebt, aan de moeder", klinken Peters instructies.

Een half uur later ligt de vrouw op een matras onder dekens in hun warmgestookte honk. De baby in het broekpakje en truitje van Mies in een voerbak met stro uit de tentoonstellingsruimte. Met een zuigflesje voor de lammetjes laten ze het kindje babymelk drinken, die Hermans moeder in haar dokterstas meebracht. Appie voedt de moeder met zijn kerstkrans. Hermans moeder verbindt, klopt, luistert en temperatuur. Ze constateert niets ernstigs, wel onderkoeling en ondervoeding. Langzaam komen ze weer tot leven.

Morgen zullen ze bij het centrum informeren waar ze heen kan. Mies heeft dit alles als de mooiste kerst ooit beleefd. Gelukkig houdt ze ook de baby in haar armen. Het voelt als het achterkleinkind, dat ze nooit zal hebben. Het is geen traditionele viering geworden. Het was als Bethlehem in het heden. Haar breiwerkjes zijn moderne gaven van de koningen voor het pasgeboren kerstkind en zijn moeder.

<

K dans

DANS VANAF 4 JAAR

De leukste dansschool van Leiden,
waar plezier en kwaliteit voorop staat!

* In de gymzaal van de **Lorentzschool**

* Kom een **gratis proefles** doen

* Bij K'dans Zoeterwoude:

lessen vanaf 13 jaar en **volwassenen**

* **Breakdance** vanaf 7 jaar

* Voor meer informatie: www.k-dans.net

Dinsdag

15.30 - 16.15 uur

16.15 - 17.15 uur

Groep 1/2/3 (vanaf 4 jaar)

Groep 4/5/6

Donderdag

15.30 - 16.15 uur

16.15 - 17.15 uur

17.30 - 18.30 uur

Groep 1/2/3 (vanaf 4 jaar)

Groep 4/5/6

Groep 7/8/brugklas

Vrijdag

15:30 - 16:30 uur

16:30 - 17:30 uur

17:30 - 18:30 uur

Breakdance 1, groep 4/5/6

Breakdance 2, groep 7/8/brugklas

Breakdance 3

In de gymzaal van de **Lorentzschool**
Van Vollenhovenkade 17

Pedicure Praktijk **Lorentzkade**

ProVoet

Carmen Schuhmacher Medrano:

06 -19626146

Voor meer informatie kijk op:

www.pedicurelorentzkade.nl

MOOY! GEREGERELD

HELPT U VERDER

Mooy! Geregereld biedt particulieren hulp bij Mooy! Geregereld biedt bedrijven hulp bij

- opruimklussen
- verkoop van overbodige spullen
- administratie
- computergebruik
- digitaliseren
- kleine klusjes in huis en tuin
- secretarieel werk
- administratie
- teksten redigeren
- digitaliseren
- content management
- opruimklussen

Meer informatie? Bel **06-14842300** of kijk op www.mooy-geregereld.nl

Syl de Mooy
Hoge Rijndijk 23-G
2313 KE Leiden

Laat mij weten hoe ik u van dienst kan zijn!

LUNCH • BORREL • DINER

Doezastraat 43 • 2311 HA • Leiden • info@grandcafedevriend.nl • www.grandcafedevriend.nl 071-5133672

Empanada gallega

(Kippepastei uit Galicië)

Foto: Alicia Poyatos

Hoewel empanadas meestal met kip worden gevuld, komen we ook andere, vooral hartige vullingen tegen. Bekend zijn combinaties van rundvlees met pompoen, varkensvlees met abrikozen, gevogelte met rozijnen, terwijl in Baskenland en Navarra een heerlijke empanada wordt gevuld met kalfstong en cider. Het deeg is eenvoudig zelf te maken, maar kant-en-klaar bladerdeeg is ook heel goed te gebruiken en wel zo makkelijk.

Los de gist op in het warme water. Meng de bloem met het zout en de losgeklopte eieren. Meng vervolgens de olie en de opgeloste gist erdoor en zoveel melk dat na een paar minuten kneden een zacht en elastisch deeg ontstaat.

Doe het deeg in een kom, leg er een doek over en zet het een uur op een warme plaats. Nog eens kort doorkneden en weer een uur op dezelfde plaats zetten. Het deeg is nu klaar om te worden uitgerold (in twee helften, voor de bodem en het deksel).

Snijd een ui in stukken. Breng de kip in weinig water met de ui aan de kook en laat hem in een klein uur zacht en gaar worden. Neem hem eruit, verwijder vel en botten en snijd het vlees klein.

Pel de tomaten en verwijder de pitjes, snijd de paprika in blokjes en doe hetzelfde met de ham.

Verwarm de olijfolie en laat daarin de gesnipperde ui en het knoflook zacht worden.

Roer de bloem erdoor en na een paar minuten de wijn.

Doe tomaten, paprika, ham en peterselie erbij en laat de saus rustig een kwartiertje pruttelen, totdat ze voldoende is ingedikt.

Doe het kippenvlees erbij en maak op smaak af met peper en zout.

Laat de vulling vervolgens bijna geheel afkoelen.

Verdeel het deeg in twee delen en rol ze uit tot maximaal 1/2 cm dik.

Verwarm de oven tot 180°C en kwast een bakvorm in met olijf- of andere olie.

Leg de grootste van de plakken deeg erin, druk de randen wat aan en zorg ervoor dat het deeg 1 centimeter over de randen hangt.

Doe de vulling erin en strijk die wat glad. Leg het deegdeksel erop en druk de randen zorgvuldig op elkaar. Snijd eventuele resten af en maak daarvan vormpjes om op de pastei te leggen.

Bestrijk de pastei met 1 losgeklopt ei voor een gouden glans en zet hem 45 minuten in de oven tot de kleur bevalt.

door Elvira Caneda Cebreira

Variatie:

De Spaanse empanadas zijn in het algemeen weinig gekruid maar een 1/2 theelepeltje kaneel misstaat niet in deze empanada gallega. <

Bron:

De zonnige Keuken van Spanje en Portugal;
Joost Schipper/José Orlando Paz

Foto: Elvira Caneda Cebreira

Benodigheden

Deeg

10 g banketbakkergist of 1 pakje poedergist
½ dl warm water
3 eetlepels olijfolie of 2 eetlepels boter
350 g bloem
1 theelepel zout
2 eieren
1 dl warme melk

Vulling

2 uien
1 buitenkip
3 grote tomaten
1 rode en 1 groene paprika
150 g serrano of rauwe ham
3 teentjes knoflook
1 eetlepel bloem
½ glas witte wijn
3 eetlepels peterselie zout en peper

Klara van Leeuwen, vestigingsmanager CompaNanny

door Johan Splinter

Iets betekenen voor een kind maakt

Op de hoek van de Burggravenlaan en de Van Vollenhovenkade staat sinds 1991 een opvallend gebouw. De zilverkleurige gevelplaten en het ruwe beton contrasteren sterk met de appartementen uit de jaren vijftig en de Vredeskerk ernaast. De meningen over de buitenkant van het gebouw zijn zeer verdeeld. De industrieel ogende buitenkant staat sinds kort in scherp contrast met de gerenoveerde binnenkant die zeer huiselijk en warm is. Nadat het gebouw dienst heeft gedaan als onderkomen voor o.a. de kruisvereniging en een thuiszorgwinkel, is het nu een kinderdagverblijf: CompaNanny. We praten met de vestigingsmanager: Klara van Leeuwen.

Hoe ervaren jullie deze plek en dit gebouw?

"Het is een heel fijne plek in deze mooie wijk. Lekker dichtbij groen en bij veel

scholen, waardoor ouders hun jongsten bij ons kunnen brengen, voordat ze hun oudere kinderen naar school brengen. Het gebouw zelf is van binnen warm en rustig. In de inrichting, het meubilair en de (speel)materialen maken we bewuste keuzes, zodat alle groepen rust, ruimte en huiselijkheid uitstralen. Een ruimte met veel indrukken, bijvoorbeeld met veel knutselwerken aan de muren, nodigt kinderen minder uit zich in een bepaald spel te verdiepen, dan een ruimte die rust uitstraalt. Bovendien raken kinderen in een onrustige ruimte eerder overprikkeld."

Wat is je persoonlijke motivatie om dit werk te doen?

"Ik heb pedagogiek gestudeerd en vind de ontwikkeling van kinderen fascinerend: hoe ze plotseling dingen ontdekken en van de ene op de andere dag meer kunnen. Ik werk nu vijftien jaar met kinderen en vind een dag pas goed geslaagd, als ik weet: vandaag heb ik echt iets kunnen betekenen voor de ontwikkeling van een kind. Dat maakt me blij."

Waarin onderscheiden jullie je?

"We willen niet alleen opvang bieden, maar vooral een omgeving creëren waarin ontwikkeling centraal staat. Wij richten de omgeving van kinderen bijvoorbeeld zo in dat ze zelf op onderzoek uitgaan. We bieden passief speelgoed aan, zoals blokken, bakjes en lapjes. Passief speelgoed maakt kinderen actief en doet een beroep op de fantasie van kinderen, in tegenstelling tot actief speelgoed, dat vaak elektronisch is en snel verveelt. Eén van de inspiratoren van onze visie is Emmi Pikler, haar uitgangspunt is dat ieder kind de behoefte heeft om zelf te ontdekken. Kinderen leren beter bewegen, praten en denken, als ze ontdekken en leren in hun eigen tempo. We geven kinderen de ruimte om zelf te ontdekken, maar houden kinderen natuurlijk wel voortdurend in de gaten en zijn beschikbaar als het nodig is."

Welke andere rol behalve kinderopvang hebben jullie in de wijk?

"Voor schoolgaande kinderen bieden we Buitenschoolse opvang (BSO). We

or de ontwikkeling van me blij

Foto's: RobBeurseFotografie

hebben daarvoor maar veertig plekken en daarom beperken we ons tot de opvang van kinderen van onze buurtschool (de Lorentzschool). We zien dat kinderen vanaf een jaar of vier zich steeds meer onderscheiden in de manier waarop ze spelen en dus is het de kunst om hier steeds goed bij aan te sluiten. Ook op de BSO staat er geen actief speelgoed in de kast, maar allerlei materialen waar de kinderen zelf al spelend iets mee kunnen maken. Bij thema's zoals natuur of techniek, hebben we een zogenaamde themakist, met allerlei voorwerpen die met dit onderwerp te maken hebben. Daarmee kunnen kinderen aan de slag en krijgen ze de kans om veel verschillende dingen te onderzoeken, te doen en te ervaren. Er zijn honderd manieren om iets te leren en om je te uiten. Daar geven we alle ruimte voor. Zo proberen we verwondering bij kinderen op te wekken."

Wie werken er bij CompaNanny Burggravenlaan?

"Als vestigingsmanager werk ik samen met een team bestaande uit professioneel geschoolde nannies, Groepsteam-

leidsters, een pedagogisch coach en een huishoudelijk medewerkster. Allemaal bevlogen mensen met een hart voor kinderen. Ze willen iets bijdragen. Onze nannies worden voortdurend getraind, gericht op onze manier van werken. Bij opvoedvraagstukken krijgen de nannies ondersteuning van onze pedagogisch coach. Ook ouders kunnen bij haar terecht voor adviezen over de opvoeding of de ontwikkeling van hun kind(eren). We hebben een prettige werkomgeving en mede daardoor lukt het om goede mensen binnen te krijgen en binnen te houden. Stagiaires willen vaak bij ons blijven na het voltooien van hun opleiding. Onze interne opleidingsmogelijkheden helpen daarbij natuurlijk ook. Mensen die zich willen ontwikkelen krijgen daarvoor alle kansen."

Wat is de rol van het hoofdkantoor van CompaNanny?

"Ons hoofdkantoor heeft een ondersteunende functie, zodat alles op de vestigingen goed draait. Ze verzorgen onder andere de planning, de administratie en de opleidingen. Daarnaast zetten zij

regelmatig een tevredenheidsonderzoek uit bij ouders en medewerkers, zodat we onze kwaliteit steeds kunnen blijven verbeteren.

Verder is er op het hoofdkantoor een team werkzaam van HBO- en WO-geschoolde pedagogen. Zij formuleren ons pedagogisch beleid en ontwikkelen dit door. Bovendien toetsen zij vestigingen in de praktijk op de toepassing hiervan. Deze ondersteuning en controle vanuit de organisatie garandeert de kwaliteit van ons werk.

Zowel in ons pedagogisch beleid als in onze dagelijkse werkzaamheden gaan wij uit van de eigen mogelijkheden van elk kind, want het mooiste, wat een kind voor de wereld kan worden, is zichzelf."

<

Woondromen waarmaken

Fides makelaars

fidesmakelaarsleiden.nl

deschans:tandartsen

algemene tandheelkunde: mondhygiëne: preventie: angst:
implantologie: moderne apparatuur: esthetiek: digitale techniek

tandartsen : Babette Korteweg-Vissers, Rik Beerman en Lisanne van de Ven

Lammenschansweg 15a : 2313 DH Leiden
Inschrijven via de website of 071 514 21 00

www.deschanstandartsen.nl

Social Sofa

Foto's: RobBeursefotografie

In het aprilnummer van de Wijkkrant berichtten we over het plan van de wijkgroep Wijk Wens voor een Social Sofa in onze wijk. Inmiddels heeft dit plan handen en voeten gekregen. De Social Sofabody is er en de mensen van Wijk Wens zijn hard aan het mozaïeken. Wij bezochten de werkplaats en spraken met Renée Stevense over de voortgang van dit 'social' project.

Iedereen hoort erbij

door Rob Beurse

De Buurtschuur is een gebouwtje van Ons Doel dat Wijk Wens mag gebruiken. Daar ontmoet ik Renée Stevens en daar staat de Social Sofa in wording. "De groep Wijk Wens bestaat uit een aantal bewoners uit de wijk die het niet alleen bij plannenmaken wil laten maar ze ook echt wil ontwikkelen", vertelt Renée. "Er is een overleggroep waarin naast Wijk Wens ook Libertas, het Sociaal Wijkteam en iemand van Ons Doel in zit. Daar werd het plan voor een Social Sofa besproken en gekeken of het haalbaar was, want zo'n sofa komt er niet voor niets. Er is bedrijf in Tilburg dat zich daarin specialiseert.

De kosten bedragen ruim vierduizend euro. Het is gelukt om het hele bedrag gesubsidieerd te krijgen."

In de Buurtschuur staat de inmiddels voor driekwart met steentjes beplakte sofa. Langs de kant een lang werkbankje met materialen in allerlei kleuren en gereedschappen.

Kleurig

De bank zelf ziet er al prachtig uit, met kleurige vlinder, bloemen, vogels en nog veel meer.

"Het ontwerp is het resultaat van een samsmelting van alle ideeën en voorstellen die we van buurtbewoners kregen. Het bedrijf in Tilburg heeft op basis daarvan een ontwerp gemaakt. Dat hebben ze op

de kale bank getekend en met nummertjes aangegeven welke kleur waar moet komen."

Dat is volgens Renée ook echt wel nodig. "Het plakken op zich is niet zo moeilijk, maar je moet wel weten hoe je dat doet op buigingen en ronde hoeken en hoe je de tegeltjes moet snijden en hoe je de lijm moet aanmaken."

Als de sofa klaar is komt het Tilburgse bedrijf hem te voegen en dan zetten ze hem ook op z'n plek, op de hoek Franchimontlaan en de Melchior Treublaan. Of het voor de kerst gaat lukken weet Renée niet. "We werken er wel met veel mensen aan. Soms komt er iemand een uurtje binnen en doet een stukje. Anderen zijn er hele middagen mee bezig. En dat gezamenlijk er aan werken is ook een doel van de Social Sofa. Het is niet alleen een Social Sofa om er gezamenlijk op te zitten, maar ook om er gezamenlijk aan te werken. Zodat ze later kunnen zeggen 'kijk dat bloemetje heb ik gemaakt'. Hopelijk zorgt de sofa voor meer cohesie in de wijk." <

Vandaag de dag worden we geconfronteerd met mensen die vluchten voor wapengeweld en de zee oversteken om in veiligheid te komen. Vanaf het einde van de derde eeuw is dat ook mensen overkomen die bij ons in de buurt woonden.

Vluchtelingen uit onze streken uit de laat-Romeinse tijd

door Alfred Dernison

Groei en leegloop

Het kustgebied bij de monding van de Rijn is vanaf de steentijd bewoond. Zo'n twee eeuwen voor het begin van onze jaartelling ontstonden woonplaatsen langs de oevers van de rivieren. Nadat de Romeinen Gallië en het boven-Rijngebied hadden ingenomen, kregen ze ook het Rijnmondgebied in handen. Door de nederlaag tegen de Germanen in het Teutoburgerwoud besloot de keizer Engeland te veroveren en werd de Rijn de rijksgrens. Tussen Rijn en Maas werd een kanaal gegraven met een grote haven. In het jaar 69 werd op Roomburg een groot fort gebouwd. In enkele eeuwen groeide de Rijnmond uit tot een relatief welvarend gebied.

Gaandeweg werd het land echter moeilijker bewoonbaar. De grote vraag naar voedsel door het Romeinse leger leidde tot uitputting van de kwetsbare gronden aan de kust en de ontgonnen veengebieden begonnen te vernatten.

Daarnaast werd het ooit zo machtige Romeinse Rijk van alle kanten aangevallen en riep het zijn legers terug. Noordelijke stammen trokken naar het zuiden en liepen onze streken omver. Uiteindelijk bleef onze omgeving schaars bevolkt achter.

Bevolkingsontwikkeling

Voor de bevolkingsontwikkeling van de Rijnmond zijn de volgende cijfers berekend:

- Vroeg-Romeinse tijd, 0 - 70 :
2100 - 4200 inwoners;
- Midden-Romeinse tijd 70 - 260 :

10.000 - 16.000 inwoners;

- Laat-Romeinse tijd na 260 - 450:
circa 300 inwoners.

Deze aantallen betreffen de inheemse bevolking, samen met het Romeinse leger. Maar waar trok de bevolking heen? Veel mensen hadden verwanten en kennissen elders in het Romeinse Rijk. Men deed op hen een beroep om een nieuw bestaan op te bouwen. Dit laat zich vergelijken met de huidige migrantenstromen richting fort Europa. Aristocraten met hun volgelingen konden profiteren van hun contacten om nieuwe landbouwgronden te vinden. Misschien dat sommigen terecht kwamen in de grote steden als Keulen of Trier. Velen werden ook aangetrokken door het welvarende Brittannia.

Scheepvaart over de Noordzee

Brittannia lijkt ver weg, maar ook toen was de verbinding over de Noordzee al een druk bevaren route.

Vanaf onze kust kon men in een tot anderhalve dag de oversteek maken, terwijl men van hier naar Dorestad (Wijk bij Duurstede) al gauw drie dagen onderweg was. Men beschikte in die tijd al over behoorlijk zeewaardige schepen. In North Ferriby in Yorkshire werden een drietal prehistorische schepen gevonden. De oudste was een roeiboot van zestien meter die plaats bood aan achttien roeiers, die dateert van ongeveer 2000 voor Christus. Bij Dover werd een iets jonger schip aangetroffen, dat op zijn minst ook achttien roeiers kon bevatten. Een gave afdruk van een schip waarmee van ca. 600 AD werd gevonden in een

▪ Bovenstaand: Een gouden helm uit het koningsgraf van Sutton Ho. In de zesde eeuw begonnen de Angelsaksen met het bouwen van stenen kloosters en kerken.

graf bij Sutton Ho (niet ver van Harwich). Een complete roeiboot van ca. 350 na Christus is het Nijdschip uit Sleeswijk Holstein. Al deze schepen waren van eikenhout gemaakt.

Een Engelse legende

De oversteek van vluchtelingen heeft een belangrijke plaats in de Engelse legenden gekregen. De monnik Beda vertelt dat Angelsaksen in drie lange schepen naar Brittannia kwamen. Ze kregen van Vortigern (Brits leider uit de vijfde eeuw) land onder voorwaarde de bevolking te beschermen tegen de Picten. Hun aanvoerders, zo wordt gezegd, waren

de broers Hengist en Horsa. Ze versloegen de invallers uit het noorden, maar ze gingen daarna niet terug maar lieten steeds meer verwanten overkomen. Ze eisten een hogere beloning voor hun hulp. Toen ze dat niet kregen maakten ze gemene zaak met de Picten. Er brak een oorlog uit waarbij de Angelsaksen werden verslagen bij Mons. Badonicus en Horsa sneuvelden. Na verloop van tijd trokken de verslagen Angelsaksen er plunderend op uit. Ze verdreven de Britten en vormden eigen koninkrijken. Zo is het beeld ontstaan dat grote oorlogsvloten met Germaanse stammen aangeland zijn en de Keltische bevolking hebben verjaagd. Bij dit beeld zijn wel wat kanttekeningen te maken. Dit verhaal van Beda, monnik uit Noordhumberland, is ontleend aan dat van de abt Gildas uit de zesde eeuw die naar Bretagne was gevlucht. Het kwam Beda goed uit om de

Angelsaksische rol slecht af te schilderen, want zij hadden zijn berekening van de datum van het paasfeest verworpen.

Assimilatie

Archeologisch onderzoek wijst helemaal niet op het verjagen van bevolkingsgroepen. DNA-onderzoek wijst uit dat de bevolking van Oost-Engeland verwant is aan die van Noord-Nederland, maar ook dat er een integratie heeft plaats gevonden met de Keltische bevolking. Merkwaardig genoeg werden ook Egyptische wortels aangetroffen.

Ook de omvang van de oorlogsvloten moet wat afgezwakt worden. De totale migratie over de Noordzee was ongeveer 100.000, maximaal 200.000 mensen in een eeuw.

Aanvankelijk hebben de migranten wel gebruik gemaakt van verlaten Romeinse nederzettingen. De meeste Angelsaksische nederzettingen waren aanvankelijk te vinden bij bosranden dicht bij een rivier of een stroom. Gaandeweg ontstonden dorpen op geografisch gunstig gelegen plaatsen. De blik werd meer naar buiten gericht en men ging produceren voor een markteconomie. De landbouw ontwikkelde zich van een systeem met vierkante omwalde velden (celtic fields) tot een systeem van dorpsgemeenschappen met langgerekte akkers. Ook veen en zware kleigronden werden in gebruik genomen. De Angelsaksen raakten verwickeld in een machtsstrijd met de Keltische Britten. In 600 kregen zij de macht over hun gebied met uitzondering van het westen. De Angelsaksische cultuur en taal werden langzamerhand aangenomen.

Onder de Angelsaksen was weinig eenheid. De Juten beheersten het Isle of Wight, Kent en Hampshire, de Saksen Sussex, Essex en Wessex en de Angelen East Anglia, Northumbria, en Mercia. Northumbria was tijdelijk het machtigst. De woelingen hebben hun sporen nagelaten. In Oost-Engeland is nog een aantal verdedigingswallen en greppels terug te vinden met namen als Black Ditches en Devils Dyke. Begraafplaatsen van Angelsaksische krijgers met veel schatten zijn gevonden in Sutton Hoo, ten westen van Harwich en bij Lichfield in Noord-Staffordshire. Bij de laatste vondst ging het om vijf kilo gouden sieraden en een anderhalve kilo aan zilver. Te midden van de woelingen kreeg het christendom vaste voet in Groot-

Brittannië. Het Noorden werd bekeerd vanuit Ierland, het Zuiden vanaf het continent. En hoewel beide met Rome verenigd waren bestonden er sterke verschillen in de religieuze praktijk. In 664 wordt geprobeerd met de synode van Whitby de verschillen te overbruggen, maar de monniken van de noordelijke kloosters, waaronder Beda, liepen kwaad weg. Pas na het jaar 1000 zou door koninklijk ingrijpen eenheid ontstaan.

Stabilisering

Aan het strijdgevoel kwam langzamerhand een einde. In 760 noemde Offa zich koning van heel Engeland. Maar het duurde nog enige tijd voor de situatie daar stabiel werd, en velen vluchtten naar het inmiddels stabiel wordende continent. Die migratie nam dusdanige vormen aan dat de Merovingers er aanspraken op Brittannië aan meenden te kunnen ontlenen. De retourmigratie bleef waarschijnlijk tot het Frankische gebied beperkt, maar mogelijk waren er ook wat afstammelingen van eerdere vluchtelingen uit het Rijnmondgebied bij. Gaandeweg liep het aantal inwoners in het Rijnmondgebied op, zodat hier in de tijd van Karel de Grote ongeveer 900 mensen woonden.

Bij Dorestad ontstond een handelscentrum van meer dan lokale betekenis. De handel bleef niet tot Dorestad beperkt, ook de toenmalige bewoners van de omgeving van de Profburgwijk en plaatsen in de omgeving namen deel. <

▪ Al lang voor de Romeinen werd de Noordzee druk bevaren.

Bronnen:

Voor dit artikel werden verschillende auteurs geraadpleegd o.a.:

- M.E.P. Dijkstra 2011
- Michael E.Wheele 2010
- H.Harke: 2011

Foto's:

Wikipedia

Ontmoetingsplek voor **gelegenheidsboeren** in de wijk

door Sabien Teulings

Foto's: Jessica Zwartjes

Het Zoete Land gaat door

Pompoenen, wortelen, prei, veldsla, aardperen, bosjes tijm, koriander en salie en een veldboeket: zo ziet een week najaarsoogst van Het Zoete Land eruit. Samen met alle vrijwilligers en honderd oogstdeelnemers kan tuinder Jessica Zwartjes alweer een derde vruchtbaar jaar afronden op de hoek van de Cronesteinkade en de Zoeterwoudsesingel. In die drie jaar is Het Zoete Land misschien wel het levendigste en kleurrijkste stukje grond in de Profburgwijk geworden.

De stadstuinderij tekende dit najaar een nieuw huurcontract met de gemeente Leiden voor de komende vijf jaar, met daarna uitzicht op nog eens vijf jaar. Dat is goed nieuws. Voor alle oogstdeelnemers, de natuur en voor de gezelligheid in de wijk. Het Zoete Land is inmiddels ook een ontmoetingsplek voor elke gelegenheidsboer uit de buurt, mensen die moe zijn van het beeldscherm, ouderen met dementie uit de Lorentzhof, verschillende schoolklassen en iedereen die aanschuift bij de midzomerpicknick, de jaarlijkse hutspotmaaltijd in oktober of op een van de meewerkdagen als NL Doet en de Natuurwerkdag.

Ook de naast Het Zoete Land nieuw aangelegde jeu de boules baan door de Ouderncontact ProfBurgwijk zorgde bij de aanleg voor leuke ontmoetingen. De harde werkers op de tuin en aan de baan deelden materiaal en aten samen zelfgemaakte soep boven een vuurtje.

Stadslandbouw bij milieubewust wonen

Bij nieuwe klimaatneutrale wijken in Nederland wordt steeds vaker een stuk grond voor stadslandbouw aangewezen. Daar kunnen bewoners met elkaar hun eigen lokale voedsel verbouwen. Dat scheelt weer verpakking, vervoer en is bij goede verzorging goed voor de bodem en natuur. Gelukkig heeft onze wijk nu Het Zoete Land. Oogstdeelnemer en tuinder delen hier de risico's, verantwoordelijkheden en opbrengsten van de landbouwactiviteiten.

Veel Leidenaren willen oogstdeelnemer worden. Daarom zoekt de stichting achter Het Zoete Land naar meer plekken om dit te doen. Jessica: "Het liefst breiden

we in Leiden uit: bijvoorbeeld met een kas op een andere locatie of met stukken grond elders, die geschikt zijn voor de teelt van gezond voedsel. Zo werken we aan een voedsellandschap in en rond de stad waar mens, dier, plant en bodem beter van worden."

Oogstdeelnemer, vrijwilliger of bloemenplukker worden

Door een kleine uitbreiding richting de sloot heeft Het Zoete Land in 2018 waarschijnlijk plaats voor nieuwe oogstdeelnemers. U kunt ook bloemenplukker worden. Bij een gift van minimaal 75,- kun je drie maanden lang wekelijks een boeket veldbloemen komen plukken tijdens de oogsttijden. Tot laat in het jaar liepen er deelnemers van het land met boeketten van dahlia's, zonnebloem, rudbeckia, berenoor, cosmea, amaranth en scabiosa.

Doet u ook mee?

Kijk op www.hetzoeteland.nl of mail info@hetzoeteland.nl <

door Carolien Polderman

De Jan Boulesbaan, de Janboelbaan of de Oude Vleugelnootbaan

Foto's: Ton Polderman

Eén van deze namen zal de tweede jeu de boulesbaan gaan dragen, de baan die de afgelopen weken met eigen handen door een groep wijkgenoten is aangelegd in de wijk. Dit keer in de directe omgeving van het Trigongebouw, waar wekelijks op donderdagochtenden het Ouderencontact Profburgwijk bijeenkomt voor koffie, lezingen en allerlei andere activiteiten.

De grote initiatiefnemer van de nieuwe baan is Jan de Bruijne, lid van de Stuurgroep van het Ouderencontact en als oud-huisarts diep doordrongen van het belang van in beweging blijven, vooral voor ouderen. Zijn motto voor de ouderen zijn de drie b's bewegen, buitenlucht en belangstelling. Bewegen en buitenlucht combineren heel mooi bij ouderen die jeu de boules spelen, zoals wij in Frankrijk altijd zien gebeuren.

Het Ouderencontact organiseert ook Chikunglessen voor ouderen en steunt de bewegingslessen die Leyden Vitality op weekdagen in het Roomburgerpark organiseert. Bij de jeu de boulesbaan heeft de gemeente voor financiën gezorgd, het Ouderencontact is eerste gebruiker, maar deelt de baan vol overtuiging met de overige bewoners van de wijk, oud en jong! Buitenschoolse opvang 't Kasteel heeft aangeboden mee te doen aan het onderhoud van de baan, en zal de baan graag ook gebruiken.

Het praktische werk van de aanleg is verzet onder leiding van de heren Jan de Bruijne en Hans Feitsma. Zij kennen elkaar al meer dan dertig jaar van het klussenteam van de Ekklesia, aan het Rapenburg. Daar lossen ze de praktische onderhoudsproblemen op. Hans Feitsma helpt ook ouderen met kleine klussen op basis van zijn aanbod in het Wijkkompas.

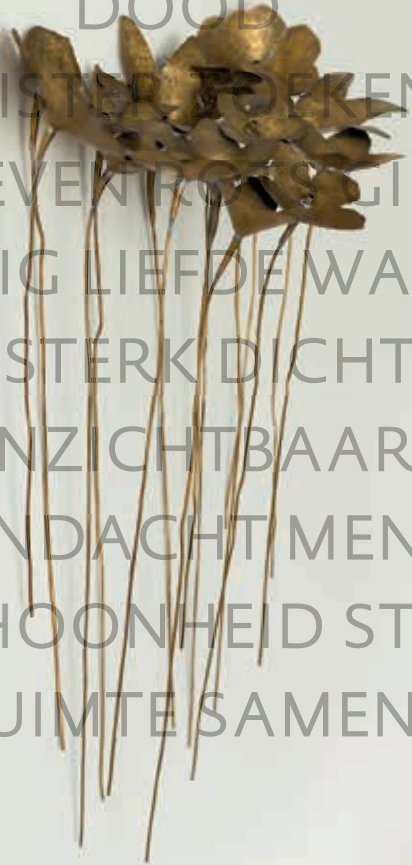

In dit geval hebben zij samen met als team de aanleg van deze jeu de boulesbaan op zich genomen en de nodige extra hulp ingeroepen van verschillende andere, oudere en jongere, wijkgenoten, waaronder George de Bolster, Bep van Houten, Anton Korteweg (en zoon), Ton Polderman en Pieter Stroink. En dat is waarachtig gelukt! De baan kan al bezichtigd worden, maar is nog niet af. Een openingsceremonie zal zeker worden georganiseerd.

We zijn heel benieuwd wanneer we de eerste groep spelers bezig zullen zien! <

DOOD
LUISTER TOEGEN
BELEVEN KUNSTGIDS
NODIG LIEFDE WARM
TIJD STERK DICHTBIJ
ONZICHTBAAR
AANDACHT MENS
SCHOONHEID STIL
RUIJTE SAMEN

MOOIE UITVAART

PERSOONLIJKE
UITVAARTBEGELEIDING

ANGELIQUE VALK
06 53 96 44 20 (24/7)

MOOIEUITVAART.COM

Schilder- en Onderhoudsbedrijf

Ron Chaudron

Met aandacht voor het ambacht

- Binnen- en buitenschilderwerk
- Wand- en plafondafwerking
- Houtrotreparatie
- Periodiek onderhoud
- Fijn timmerwerk

Kanaalstraat 34
2313 NS Leiden
Tel.: 06 - 242 016 56
rchaudron@hetnet.nl

Pedicure Letta

Pedicurebehandeling
Voetmassage

Letta van Noort • Zeemanlaan 19 • 2313 SV Leiden • 071-5120157

TEEUWEN VERZEKERINGEN

**HET ZEKERE
VOOR HET
ONZEKERE**

WWW.TEEUWENVERZEKERINGEN.NL

**DE SITTERLAAN 89
LEIDEN
TEL. 071-5149967**

Oud worden **in de tuin**

Voor ons allemaal komt de tijd dat het lijf een beetje krakkemikkig wordt. Tuinieren gaat dan niet meer zo gemakkelijk. Tijd om de tuin eens met een kritische blik te bekijken. Wat kost de meeste tijd, of de meeste moeite? Soms zijn een paar simpele aanpassingen voldoende om de tuin 'leeftijdsbestendig' te maken.

Om te beginnen, de indeling van de tuin. Is die een beetje praktisch? Kleine kronkelpaadjes zijn gezellig, maar het is fijner als de looproute van achterdeur naar schuur en achterom zo kort mogelijk is, over een breed pad zonder hobbels. De bestrating is ook van belang. Tussen kleine, onregelmatige klinkers groeit altijd veel onkruid en het met een mesje plantjes en grasjes tussen de stenen uitpeuteren is een nooit eindigende klus. Het kán een rustgevende, bijna meditatieve bezigheid zijn, maar niet met een zere rug of stramme knieën. Grotere tegels

betekent minder naden, en dus minder onkruid tussen de stenen.

Een gazonnetje lijkt makkelijk, maar dat is schijn. Het moet in de zomer regelmatig worden gemaaid. Vaak zijn de omstandigheden niet ideaal doordat er te veel schaduw is. Het gras groeit niet goed, het komt vol te staan met paardenbloemen, mos of ander ongewenst spul dat er weer uitgestoken moet worden. Het ruimtelijke en altijd groene effect van een grasveldje kan ook bereikt worden met lage wintergroene bodembedekkers. Heel geschikt daarvoor is *Waldsteinia ternata*. Het plantje heeft mooi gevormd donkergroen blad en bloeit vroeg in het jaar met gele 'aardbeibloemetjes'. Ik weet het, geel is velen van u een gruwel, maar als *Waldsteinia* eenmaal goed gevestigd is en een mooi gesloten tapijt heeft gevormd, heeft hij de neiging om niet meer te bloeien. Een veldje bodembedekkers kan eventueel nog verlevendigd worden

met wat stapstenen of een mooie lage heester.

Borders met vaste planten zijn vaak tijdrovend. Het kan de moeite waard zijn om die opnieuw in te richten. Onkruid wieden en opbinden van omvallende planten is niet nodig als er gekozen wordt

voor sterke soorten die dicht op elkaar worden geplant. Als er geen licht meer op de aarde valt doordat de bodem bedekt is met planten, ontkiemen onkruidzaden niet. Maak de borders niet te groot, zodat u er aan alle kanten goed bij kunt. Een smal pad tussen border en heg vergemakkelijkt meteen ook het snoeien van de hagen.

Het is ook mogelijk om een stukje border op te tillen door de planten in een verhoogde bak te zetten. Een brede rand zorgt ervoor dat u zittend kunt tuinieren. De winterbeurt slaan we in het vervolg gewoon over. Het is beter voor de planten en voor de insecten en vogels in de tuin om de planten in het najaar rustig af te laten sterven. In het voorjaar kan dan afgeknipt worden wat er tegen die tijd nog overeind staat. Dat scheelt weer tijd en moeite!

Voor zware klussen zoals het snoeien van de hagen, struiken en bomen, en het opnemen en scheuren van planten, zou u twee keer in het jaar een hovenier kunnen laten komen.

Voor wie zo veel mogelijk zelf in de tuin wil blijven werken, zijn er ook allerlei handige hulpmiddelen, zoals lichtgewicht gereedschap met ergonomische handgrepen, of aan lange stelen zodat u niet hoeft te bukken. Voor veel knipwerk in de tuin is geen zware snoeischaar nodig, een lichte bloemenschaar is vaak genoeg en werkt prettiger. Een knielkrukje en een laag krukje om op te zitten zijn ook fijn. Tuinieren is goed voor lichaam en geest, dus hoe langer we er mee door kunnen gaan, hoe beter! <

advertentie

Alchemilla Tuinontwerp- en adviesbureau

Marian Rappoldt
De Sitterlaan 75
Tel.: 071-5135142 of 071-5661405
E-mail: info@alchemillatuinontwerp.nl
www.alchemillatuinontwerp.nl

Folder op aanvraag

door Nynke Smits

Veelzijdig en vernieuwend kunstenaar

Rubriek 'Beeldend Kunstenaar in de Wijk'

Sven Meijers (1981), visual artist en medebewoner van onze wijk, heeft het druk. Hij zit midden in een verhuizing van zijn atelier. Van de Ter Haarkade naar de tweede verdieping van een schoolgebouw in de Sumatrastraat. En volgende week gaat hij voor een culturele uitwisseling naar Egypte.

Het gebouw in de Sumatrastraat heeft nu nog inwoning van enkele Bona-klas- sen, maar binnenkort is het helemaal, inclusief de kelder, werkruimte van de Vereniging Nieuwplaat, een collectief dat bestaat uit theatergroep Hard(t), een aantal muzikanten en 3 beeldende kunstenaars. De kunstenaarsvereniging noemt het nieuwe onderkomen 'een Culturele Broedplaats'.

Meijers toont me de nog lege lokalen. In wat 'de vieze ruimte' zal worden, liggen gedemonteerde werkbanken en pakken klei. Behalve Sven zelf komt hier binnenkort een jonge beeldhouwster werken. We nemen plaats in een lokaal waar de kunstenaar zich al een beetje laat gelden: een schildersezel, hele en half voltooide schilderijen langs de wand, enkele curieuze 'objecten' die ogen als toneel-requisieten. En dan misschien wel het

belangrijkste instrument voor de veelzijdige kunstenaar Sven Meijers: een computer en zijn 'Wacom', een groot digitaal palet of teken tablet.

Ruimtelijke installaties

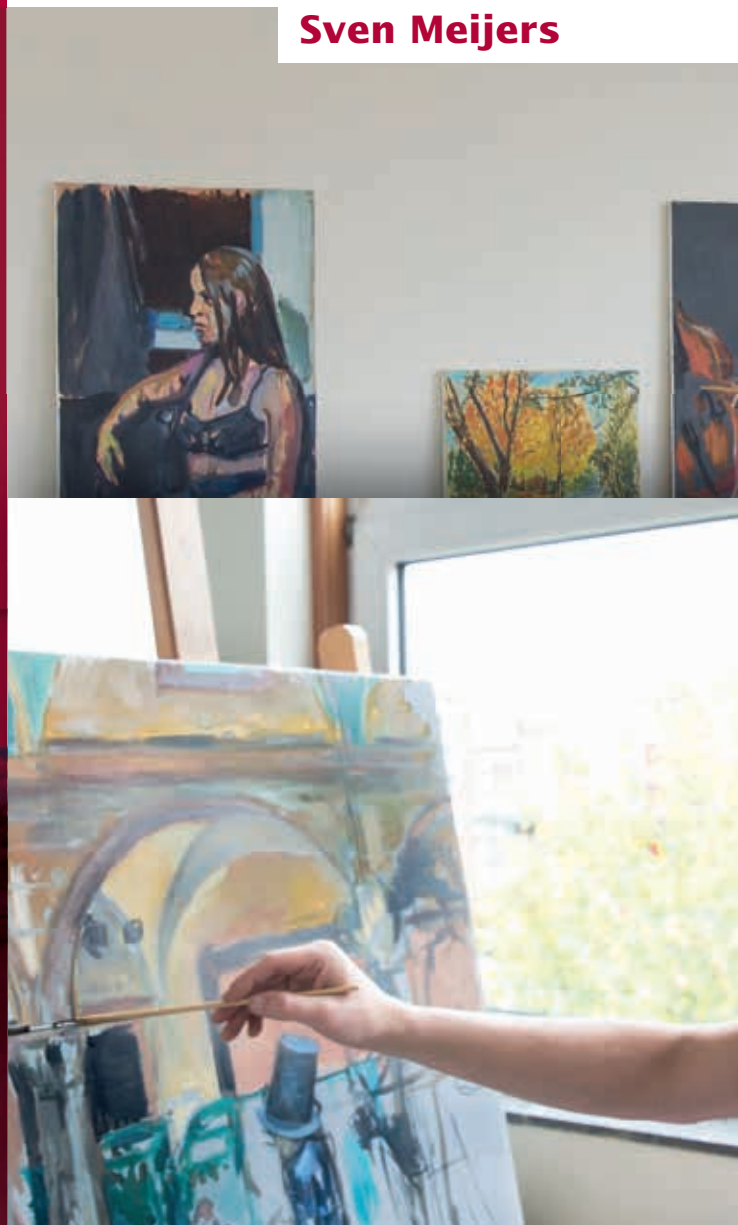
Meijers is geboren en getogen in de Leidse zeeheldenbuurt, ging naar de St Josephschool in onze wijk en woont tegenwoordig vlak bij 'de nieuwe Kanaal-tunnel'. Hij ging naar de Kunstacademie in Den Haag maar verliet de opleiding in het laatste studiejaar om meer zijn eigen weg te kunnen gaan. Hij had belangstel- ling opgevat voor ruimtelijke installaties. Een anti-kraak woning in een fabriek verschaftte de ruimte die hij daarvoor nodig had. Maar geleidelijk aan ging Meijers 'steeds minder groot'. En steeds meer digitaal.

De schilderijen om ons heen getuigen

van zijn talent en vaardigheid als 'klas- sieke' schilder: de opdrachten die hij krijgt zijn belangrijk voor zijn inkomen en houden hem scherp in deze tak van kunst. We bespreken een landschap, een Franse hoogvlakte, bezaaid met grote zwerfkeien: Meijers reist graag in zijn campertje en als iets zijn belangstelling wekt stapt hij uit en zet in een paar uur een heel doek op. 'Ik werk snel en gefo- cust', verklaart hij. Een ander, onvoltooid werk trekt mijn aandacht: een mannetje met hoge hoed onder een soort loggia blijkt een jeugdige 3 October feestganger voor De Waag te gaan worden. Meijers maakte de aanzet tot dit werk als straat- schilderopdracht op 3 October.

"Ik werk één dag per week, op zondag", zegt Meijers tot mijn verbazing. Maar hij blijkt te bedoelen: werken in loondienst. Bij een groentegroothandel.

Sven Meijers

Foto's: RobBeurseFotografie

Het is een bescheiden, maar stabiele bron van inkomsten. Verder kan hij leven van zijn werk. "Ik kan op vakantie", zegt de kunstenaar lachend.

Moderne technieken

Schilderen, beeldhouwen, installaties maken. Meijers doet het allemaal, maar zijn passie lijkt toch wel bij de moderne technieken te liggen. Bij muziektopredens ontwerpt hij animaties en video's. Hij vertelt hoe hij 'laatst' nog een project had met een saxofoonkwartet. De musici spelen, Meijers zoekt er beelden bij, scherpt met zijn beelden de verhalen aan, de musici passen hun muziek weer aan; wederzijds elkaar beïnvloedend, live improviserend, komen de musici en de visual arts kunstenaar tot een performance. En daar worden soms ook dansers aan toegevoegd.

Met zijn Wacom-paneel, de controller en het toetsenbord als gereedschap kan Meijers gelaagdheid aanbrengen in zijn tekeningen, wordt wat hij toont driedimensionaal. Hij creëert optische illusies. Meijers digitale kunst is uiterst conceptueel. Maar voor zowel Wacom als kwast geldt: het is motorisch moeilijk. Je moet oefenen, écht oefenen en snel zijn. Conceptueel denken alleen is niet genoeg, maar wel wat Meijers graag doet. Als hij praat over wat hij leest, wat hem inspireert, komt hij met abstracties: hoe brengen mensen hun wereld in kaart, welke waarde-uitwisselingen vinden plaats. "Ik ben een systeemdenker", zegt hij. "Ik ben geëngageerd, maar mijn werk is nooit politiek."

Hij zit regelmatig bij brainstormsessies voor bijvoorbeeld stedelijke ontwikkeling. Hij houdt ervan mee te schrijven, mee te denken, plannen te visualiseren.

Performance-kunst heeft Meijers grootste interesse. Lichtkunst, het verlichten van

grote gebouwen neemt als kunstvorm een grote vlucht. "Doe jij dat ook?" vraag ik hem. "Ik ben een guerrilla", grijnst Sven.

Op tentoonstellingen zul je het werk van Sven Meijer niet snel vinden. Wie hem wil leren kennen moet de muziekpodia volgen, of hopen erbij te zijn wanneer de 'guerillo' toevallig ergens zijn licht laat schijnen. <

**Bent u
beeldendkunstenaar of
kent u een kunstenaar in
onze wijk neem dan
alstublieft contact
op met: [redactie@
profburgwijk.nl](mailto:redactie@profburgwijk.nl) of
06 - 511 637 80**

Continu in beweging

1977-2017 Visser Fysiotherapie en Sport viert
40-jarig bestaan.
Een goede reden voor een feest
aanbieding!

40
jaar een begrip in
Leiden en omstreken

Feest
aanbieding!
4 sportlessen
gratis!

Fysiotherapie specialisaties:

- Sportfysiotherapie
- Manueel therapie
- Kinderfysiotherapie
- Schouder, knie en heuprevalidatie
- Medical taping
- Dry needling

Groepslessen:

- Sport je Fit
- Sport je Slank
- Pilates
- Yoga
- BodyShape
- Bootcamp

fysiotherapie en sport

Van Vollenhovenkade 20A, Leiden, T: 071 - 51 23 111
Octavialaan 61, Leiden, T: 071 - 75 05 290
www.visserfysio.nl

KOM
JE OOK NAAR
'T KASTEEL?

Buitenschoolse Opvang en Gastouderbureau - 071-566 12 76 - www.tkasteel.nl

Begin twintigste eeuw wordt in Nederland de ene na de andere sportclub opgericht. In Leiden is dat niet anders. Eerst zijn dat met name voetbalclubs, clubs die inmiddels hun 100-jarig bestaan al achter de rug hebben. Zo ontstaat tijdens het realiseren van de Burgemeesterswijk de behoefte aan buitenplaatsen om op de vrije zondag aan sport en spel te kunnen doen.

Foto's: Hans Elstgeest

Sportaccommodaties

Het veld aan de Cronesteinkade is één van de oudste sportvelden van Leiden (1912). Nu wordt daar op hoog niveau gekorfbald, maar in die eerste jaren maken vele clubs en verenigingen gebruik van deze accommodatie, waaronder voetbalclubs als UVS. Vanaf 1939 wordt er dan echt gekorfbald, door Pernix, maar nog steeds maken ook anderen er gebruik van. Scholen en atletiekverenigingen. De brandweer. Er zijn zelfs ruiters met paarden gesignaleerd. Ook de Duitse bezetter ziet het terrein wel zitten voor eigen gebruik (inclusief munitie opslag). Na de Tweede Wereldoorlog, zo vanaf 1950, zijn drie clubs hoofdgebruiker: Flux, Zuiderkwartier en De Algemene, die na een fusie in 1973 verder gaan als Fides Pacta en ruim 20 jaar later, na weer een fusie, hun huidige naam aannemen: Sporting Trigon (zie voor de vrij ingewikkelde ontstaansgeschiedenis:

www.sportingtrigon.nl/historie door Wim van Vliet). Dit jaar heeft de 3 October vereniging – als vervanging van de tot bouwput omgetoverde Garenmarkt – een deel van zijn programma op dit veld laten plaatsvinden; het Minikoraal en de Taptoe.

Voetbal

In 1917 wordt in de Rijndijkstraat de handtekening gezet om de oprichting van een heuse voetbalvereniging in de wijk te bekrachtigen. Na enig geharrewar over de naamgeving wordt het uiteindelijk Roodenburg! Het benodigde veld ligt op dat moment ter hoogte van de Dozystraat. Hoewel deze club voor zijn vertrek naar Leiden-Noord maar kort

spelen daar als eerste hun hockeypartijen. Het naastgelegen complex wordt het domein van de in 1955 opgerichte tennisclub Roomburg. De banen hebben in hun beginperiode een dubbelfunctie: tijdens de winter ging de boel onder water en trok het bevroren complex grote hoeveelheden schaatsliefhebbers. Het inmiddels tot 1.100 leden gegroeide Roomburg heeft na een aantal vergrotingen tot negen banen en een nieuw clubhuis in 1977 het alleenrecht op deze locatie.

Ook de hockeyvelden hebben in de loop der jaren diverse aanpassingen ondergaan. In 1983 is daar het eerste veld met kunstgras, 10 jaar later volgt de rest. In 2002 is er een schitterend clubhuis neergezet. De gebruiker van dit complex, hockeyclub Roomburg ontstond in 1971 uit de eerder genoemde clubs Zuidwijk en Siseo. LHC Roomburg is met ca 1.300 actieve leden de grootste sportclub van Leiden (ter vergelijking, UVS is met ruim 900 leden de grootste voetbalclub, met dat verschil dat er wel meer voetbalclubs in Leiden zijn).

Hiermee is wat sportclubs betreft de wijk een thuisbasis voor de van oudsher wat meer elite-sporten. Inmiddels zijn deze clubs natuurlijk voor iedereen toegankelijk en blijkt er vooral bij de jeugd veel

in onze wijk heeft gespeeld, bestaat er toch nog beeldmateriaal uit die tijd. Een foto van het allereerste veld van Roodenburg toont – niet zoals tegenwoordig van die biljardlakens – voetballers op gras zo hoog... tot ver boven de enkels (dát waren nog eens mannen). Nadat Roodenburg is vertrokken is langzaam maar gestaag ook dat deel van de wijk volgebouwd.

Hockey en tennis

Maar toch is er rekening gehouden met de vrijetijdsbesteding van de wijkbewoner en zo ontstaat er in 1954, tussen de in aanbouw zijnde Van Vollenhovenflat en de Lorentzkade, als onderdeel van het pas gerealiseerde Roomburgerpark, een vrij groot gebied dat plaats biedt aan diverse sportvelden met diverse gebruikers. Het in 1935 opgerichte Zuidwijk en het in 1944 opgerichte Siseo (dames)

interesse te zijn voor bovengenoemde sporten, met name hockey. Met de groeiende populariteit van laatstgenoemde sport bestaat de kans dat LHC Roomburg op termijn zal verdwijnen vanwege ruimtegebrek en dat zou eeuwig zonde zijn. <

Bronnen:

- *Van stadspolder tot beschermd stadsgezicht (ver. Professoren en Burgemeesterswijk)*
- *Wikipedia*
- www.lvroodenburg.nl (voetbal)
- www.roomburg.nl (hockey)
- www.sportingtrigon.nl/historie (W. v. Vliet)
- www.tcroomburg.nl (tennis)
- www.uvs-leiden.nl (voetbal)

De Californische cipres is beslist niet saai¹

Boom, schreef ik, boom, boom, boom -
op ieder blad een boom
Het stond zó vol met bomen

Sjoerd Kuyper (geb. 1942) in 'Boom, roos, vis'

Zijn naaldbomen saai? Is er wel iets aan te bekijken? Veranderen ze wel? Dat kun je je afvragen als je een week lang naar dezelfde naaldboom kijkt. Maar volg je zo'n exemplaar gedurende een jaar, en kijk je heel gedetailleerd, dan merk je wel degelijk verschillen op.

Herkomst

Veel naaldbomen, die in Europa zijn ingevoerd, komen uit het westen van Noord-Amerika, en groeien nu ook in Nederland. Het verschil in klimaat in hun oorspronkelijke habitat is ten opzichte van dat in West-Europa niet erg groot. Daarom kunnen die naaldbomen hier goed groeien. Overigens zijn de naaldboombossen op het noordelijk halfrond heel belangrijk voor de zuurstofproductie op de aarde, minstens zo belangrijk als de tropische regenwouden.

De Californische cipres, *Chamaecyparis lawsoniana* (Murray) Parl., is een voorbeeld van zo'n ingevoerd exemplaar. De boom staat in de voortuin van De Gijsselaarstraat 6. Hij hoort van *nature* thuis in het zuidwesten van Oregon en het noordwesten van California. Hij komt voor in bossen vanaf zeeniveau tot op een hoogte van 900 meter. Deze recht opgaande Californische cipres kan daar 50 - 75 meter hoog worden. Het hoogste exemplaar werd in 1997 gemeten. De maten waren: hoogte 69,8 meter, diameter 3,6 meter en omtrek 11,9 meter. In ons land is 40 meter al een mooie hoogte voor deze boom. De bewoners van De Gijsselaarstraat 6 zullen blij zijn dat in hun voortuin niet zo'n hoge boom staat.

Chamaecyparis lawsoniana

Rinny, maart 2017

Dit dwarsje bevat ca. 12.000 schubben

De Schotse botanicus en zoöloog Andrew Murray (1812-1878) was in dienst bij de firma Lawson in Edinburg, Schotland. Hij ontdekte in 1853 bij Port-Orford, een havenplaats in Oregon, een bijzondere opgaande conifeer en stuurde toen zaden naar Charles Lawson (1794-1873), een boomkweker in Edinburg. Murray beschreef deze boom en gaf hem de naam *Cupressus lawsoniana*. Lawson was auteur van het naaldbomenboek 'Pinitum Britannicum'. Hij ontving de zaden in 1984 en ging daarmee aan de slag. Lawson beïnvloedde de verspreiding van de boom zodat deze betrekkelijk snel ook op veel plaatsen elders groeide. Het was opmerkelijk dat binnen korte tijd na de invoer in Schotland er allerlei varianten ontstonden. Dat kon, omdat de boom de eigenschap heeft betrekkelijk snel van vorm te kunnen veranderen. Kwekers zagen kans zo'n 200 typen te kweken. Deze verschilden in de vorm van de boom en de kegels, en ook in de kleur

van de naalden (dat zijn schubben) van geelgroen tot blauwgroen. Circa 55 werden beschreven als 'officiële ondersoorten'. Ik weet zeker dat er nu in onze wijk een aantal variëteiten zijn aangeplant. De boom in de De Gijsselaarstraat is een 'pendula' type maar ik weet de variëteitsnaam niet. Voor mij is dat te moeilijk om te bepalen. Dat er zoveel variëteiten zijn ontstaan is zeer opmerkelijk. Dat gebeurde niet in de natuurlijke omgeving omdat die varianten daar niet kunnen overleven. Het habitat of het klimaat is mogelijk ongeschikt, of ze worden weggeconcentreerd.

Naam voor deze boom

Ongetwijfeld hadden de bewoners van het westen van Noord-Amerika wel een soortnaam voor hem. Tegenwoordig wordt hij in Noord-Amerika (Little, E.L., 1988) Port-Orford-cedar genoemd. Hij is genoemd naar de havenplaats Port-Orford in Oregon. Ik weet niet of de

mensen uit die stad de boom ook al zo noemden voordat hij in Schotland aankwam. De Franse botanicus Édouard Spach (1801 – 1879) gaf in 1841 voor het eerst een groep planten die dezelfde kenmerken bezaten als de Californische cipres de geslachtsnaam *Chamaecyparis*. Volgens Backer, C.A., 2000, is *Chamae-*

enkel hoge bomen bevat. Op internet is te lezen dat veel mensen betwijfelen of er wel echt een geslacht *Chamaecyparis* kan bestaan. Eckenwalder, J. E., 2009, is mede op grond van DNA-onderzoek, daarover kritisch. De Italiaanse botanicus Filippo Parlatore (1816-1877) veranderde in 1864 de soortnaam in *Chamaecyparis lawsoniana*. Kende Myrray toen hij de boom de naam *Cupressus lawsoniana* gaf (in de tijd dat er nog geen internet was en de communicatiemiddelen ook nog beperkt waren) het geslacht *Chamaecyparis* nog niet? *Lawsoniana* duidt op de boomkweker Lawson die in 1854 zaden ontving. Dan de Nederlandse naam: Californische cipres (zie De Koning, J. & Van den Broek, J.W., 2009). Waarom wordt hij hier niet, net als in Noord-Amerika, Port-Orford-ceder genoemd of Lawsoncipres genoemd? Dat doet men ook in het buitenland. Waarom dan Californische cipres terwijl hij vanuit Oregon naar Schotland is gestuurd?

Eigenschappen

De woorden van Sjoerd Kuyser doen denken aan kleine kinderen die leren schrijven. Wat een boom is weten zij dan al wel. Maar weten ze al wat een naaldboom is? De naalden van een spar of den zijn voor hen gemakkelijk te herkennen. Herkennen zij deze cipres wel als naaldboom? Hij heeft hele kleine naalden in de vorm van schubben. De onderste twijgen zijn anders dan de bovenste, en er is ook een verschil in vorm tussen de zon- en schaduwzijde. De bloemetjes zijn heel klein, slecht enkele millimeters lang. Eind februari, begin maart zijn ze aan de uiteinden van de twijgen te vinden. De wind verspreidt de stuifmeelkorrels. De mannelijke kegeltjes vallen daarna snel af, de vrouwelijke moeten nog gevleugelde zaden produceren en zitten nog heel

lang in de boom. De bevruchte zaden kiemen snel. Deze Californische boom is koudebestendig en stelt geen bijzondere eisen aan de bodem. Het is een zeer geschikte decoratieve boom voor onze wijk of een stad als Leiden. Hij kan goed tegen snoeien en is daarom ook heel geschikt als heg voor beschutting tegen de wind. De boom produceert zacht, duurzaam hout met een oranjebruine kleur met donkere strepen en knoesten. Dat hout is heel geschikt voor bijzondere doeleinden. In Japan gebruiken ze het graag voor tempels. En zelfs schijnt het heel goed te zijn voor orgelpijpen.

¹ Voor dit artikel heb ik gebruik gemaakt van:

- www.volkoomen.nl/C/Chamaecyparis.htm
- Backer, C.A., 2000. Verklarend woordenboek van wetenschappelijke plantennamen, Veen Brosse, J. Larousse des arbres, 2010. Larousse
- De Koning, J. & Van den Broek, J.W., 2009. Dendrologie van de Lage Landen . KNNV
- Little, E.L., 1988. The Audibon soeciety field guide to North American trees
- Eckenwalder, J. E., 2009. Conifers of the world. Timbere Press Portland Londen
- More, D. & JK. White, 2003. Cassell's trees of Britain and Northern Europe.
- Van Dale, 2015. Groot woordenboek van de Nederlandse taal.

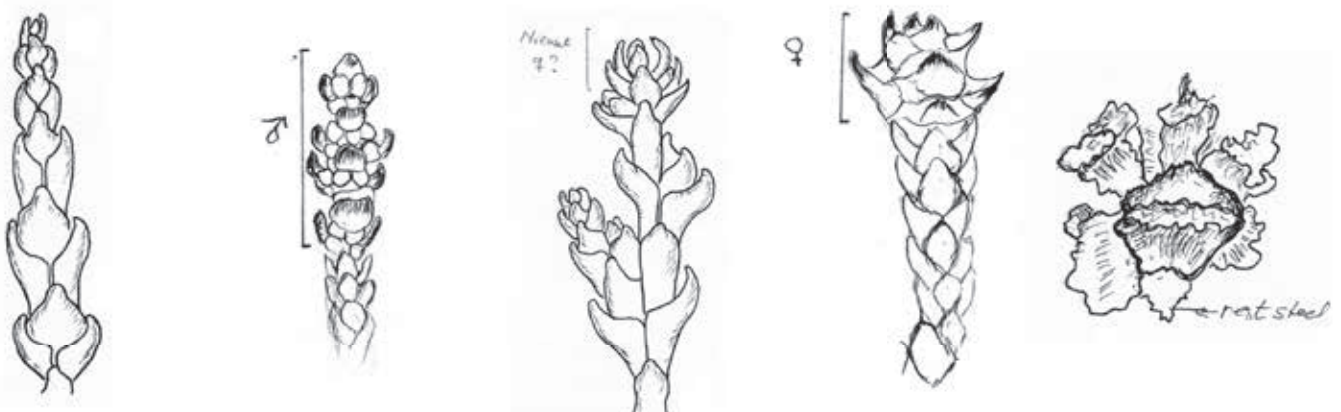
Niet saai

Zelf keek ik het afgelopen jaar vaak naar de boom in de Gijsselaarstraat en zag hem steeds veranderen. Steeds ontdekte ik van heel dichtbij iets wat was veranderd. Ik raad iedereen aan om hem nauwgezet te volgen en zo ook de veranderingen te ontdekken. Hij is beslist niet saai! <

Foto: JosVersteegen

cyparis afgeleid van Griekse woorden. *Chamae* komt van *chamai*, dat betekent laag, liggend op de grond. *Cyparis* verwijst naar *Cypérus*. *Cypérus* komt van het oud-Griekse woord *Kupeiros* of *kupūros*, een naam voor een onbekende plant. *Chamaecyparis* betekent dus lage cipres (volgens de Van Dale hoort cipres in het Nederlands met een 'i' en niet met een 'y' te worden geschreven). Dat is een opmerkelijke naam voor een geslacht dat

▪ Twijgje, mannelijke en vrouwelijke bloemetjes, en rijpe en lege kegel. Dit materiaal is slechts enkele millimeters lang.

Een echte jaren dertig-wijk

Foto's: Hans Klanker

Wat maakt de Professoren- en Burgemeesterswijk een echte jaren dertig-wijk? Dat beschrijf ik in dit artikel aan de hand van een aantal kenmerkende details. Allereerst bespreek ik de achtergronden van het ontstaan van de wijk en de stijl van een jaren dertig-woning. Vervolgens ziet u in beeld een aantal voorbeelden van kenmerkende jaren dertig-details uit uw buurt (weet u waar de woningen staan?). Tot slot sta ik stil bij de duurzame toekomst van de wijk.

Het ontstaan van de wijk

In 1933 is de Professoren- en Burgemeesterswijk ontstaan. Het was een onderdeel van een groot uitbreidingsplan voor Leiden. De bevolking was sterk gegroeid en er waren woningen nodig. Er kwamen huizen voor de 'gegoede burgers'. Deze werden veelal gebouwd door particuliere initiatieven in een gunstig klimaat van lage bouwkosten, goede financieringsmiddelen en een dalende hypotheekrente.

De tuinstad, ontstaan in Engeland rond 1900, was het voorbeeld voor de Professoren- en Burgemeesterswijk. Deze combineert – voor zo ver mogelijk – de voordelen van de stad (voorzieningen, openbaar vervoer en activiteiten) en het platteland (groen, ruimte en rust).

De stijl van een jaren dertig-woning

De woningen die gebouwd werden in de Professoren- en Burgemeesterswijk zijn typische jaren dertig-woningen. De architectuur is een gebalanceerde mix van allerlei bouwstijlen. Geïnspireerd op de Amsterdamse School zijn het expressieve gebruik van baksteen, fraaie details in metselwerk, glas-in-loodramen en decoratief vormgegeven houtwerk bij de trappen. Uit het Functionalisme komen de idealen licht, lucht, ruimte en praktisch gemak terug. De eenheid in verscheidenheid komt van De Stijl.

Kenmerkende details voor deze woningen zijn: details in baksteen, erkers, luifels, een stoepje bij de voordeur en een hoog overstekend dak.

Details in baksteen

Een jaren dertig-woning is van baksteen. Maar je hebt metselwerk en metselwerk. Een muur metselen kan op vele manieren. Eerst is er de keuze van de soort stenen (gladde of ruwe baksteen) en de kleur (afhankelijk van de kleisoort en de temperatuur tijdens het bakken). Dan is er het verband waarin de bakstenen gemetseld worden (het patroon van de gestapelde bakstenen) en de voegkeuze (kleur, diep of vlak, geborsteld of gesneden). En dan zijn er nog allerlei creatieve details door rollagen, overstekjes en variatie in kleur en textuur.

De entree

De voordeur bij jaren dertig-woningen is meer dan alleen een gat in de muur waardoor je naar binnen of naar buiten kan. Rondom de voordeur zijn vaak een luifel, een stoep en bloembakken aanwezig. Deze elementen zorgen voor een geleidelijke overgang van buiten naar binnen. Je wordt als het ware naar binnen begeleid. Een woning krijgt door deze elementen ook meer expressie en kan zich hiermee onderscheiden van andere woningen. De overgang van openbaar (de stoep) naar privé begint al bij het hek. Een houten of smeedijzeren hekje tussen twee gemetselde penanten vormt de entree van de voortuin, waarna je via een stoepje van metselwerk en tegels de voordeur bereikt. De bloembak, die uit de erker lijkt geschoven, flankiert het opstapje naar de voordeur. De terugliggende deur in de gevel creëert een luifel en geeft de bezoeker enige beschutting bij regen.

Een bovenlicht en/of een sierlijk raam rondom de deur geven de entreehal extra licht. Het licht komt binnen via fraaie glas-in-lood ramen in, of rondom de deur. Wat opvalt is dat de houten voordeuren bijna altijd in een transparante lak zijn afgewerkt, zodat je de houtstructuur goed

kan zien. Een verwijzing naar de natuur? De idealen van het Functionalisme, te weten efficiëntie, licht, lucht, ruimte en groen, komen duidelijk naar voren bij de entree van de woning.

Erkers en ramen

Voldoende frisse lucht en licht waren belangrijke idealen bij de bouw in de jaren dertig. Om die reden hebben de woningen erkers, brede raampartijen en dakkapellen. De ramen komen vaak voor als horizontale band in de gevel. Dit zorgt voor veel licht binnen en geeft de gevel een meer horizontaal karakter, waardoor de nadruk op de breedte ligt. Het benadrukken van de breedte van een woning, maakt de woning minder statig en informeler. De horizontale lijnen zorgen eveneens voor samenhang van de woningen in een rij.

Duurzame toekomst

De opzet van de wijk, de plek in de stad en het karakter van de woningen maken de woningen in de Professoren- en Burgemeesterswijk zeer aantrekkelijk. Maar zijn de woningen ook toekomstbestendig? De uitdaging zit hem in het verduurzamen van de woningen. Woningen beter isoleren, voorzien van duurzame energie-opwekkers (zonnepanelen en warmtepompen) en flexibel in gebruik maken door de woning bijvoorbeeld uit te breiden of anders in te delen, zonder dat hun waardevolle karakter verloren gaat. Kan dat? Ja, door te kiezen voor integrale oplossingen zoals bijvoorbeeld isolatieglas met het uiterlijk van glas-in-lood of door een straatgerichte aanpak, waardoor de samenhang behouden blijft en niet iedereen het wiel opnieuw hoeft uit te vinden. Met deze aanpassingen wordt de Professoren- en Burgemeesterswijk een echte jaren dertig-wijk die klaar is voor de toekomst.

<

Bronnen:

- *Een jaren dertig huis* - Laura Roscam Abbing
- *Blijvend Aantrekkelijk* - Joost Kingma

Wijkvereniging

Vereniging Professoren- en Burgemeesterswijk

De Goejestraat 31 - 2313 NT Leiden
KvK 40448253

Regine Scholten (voorzitter)

Van den Brandelerkade 9 - 2313 GV Leiden
Telefoon: 06 - 24 339 675

E-mail: voorzitter@profburgwijk.nl

Joop van Pijkeren (secretaris)

De Goejestraat 31 - 2313 NT Leiden
Telefoon: 06 - 48 264 522

E-mail: secretaris@profburgwijk.nl

Karin Jansen (penningmeester)

Van 't Hoffstraat 48 - 2313 GP Leiden
Telefoon: 06 - 81 464 343

E-mail: penningmeester@profburgwijk.nl

Monica Wigman (bestuurslid)

De Gijselaarstraat 5 - 2313 JW Leiden
Telefoon: 06 - 345 297 88

E-mail: communicatie@profburgwijk.nl

Astrid van Eerden (bestuurslid)

Burggravenlaan 42 - 2313 HW Leiden
Telefoon: 514 86 72

E-mail: astrid.van.eerden@profburgwijk.nl

Hans Turenhout (bestuurslid)

Tiboel Siegenbeekstraat 19 - 2313 HA Leiden
Telefoon: 06 - 10 924 138

E-mail: hans.turenhout@profburgwijk.nl

Wijkkrant

Rob Beurse (hoofdredacteur)

Telefoon: 514 00 95, 06 - 511 637 80

E-mail: redactie@profburgwijk.nl

Agnes van Lierop (advertenties)

Telefoon: 512 67 74

E-mail: advertentie@profburgwijk.nl

Ouderencontact

Ouderencontact Profburgwijk

Telefoon: 06 - 577 02 80

E-mail: info@ouderencontactprofburgwijk.nl

Politie

Politie Bureau Zuid

Vijf Meilaan 153b - 2321 RK Leiden

Telefoon: 0900 - 8844

Religie

Oud-Katholieke kerk

Cronsteinkade 2 - 2313 GX Leiden

Pastoor: Helen Gaasbeek - Telefoon: 240 1739

website: www.leiden.okkn.nl

R.K. Petrusparochie

Lammenschansweg 40A

Pastoor J. Smith

Lorentzkade 16a - 2313 GB Leiden

Telefoon: 512 19 12

Protestantse Kerk Nederland

Vredeskerk

Predikant: dr. G.J. Venema

Van Vollenhovenkade 24 - 2313 GG Leiden

Telefoon: 514 23 17

Scholen

Smallsteps Peuterpalet

Oppenheimstraat 4b - 2313 JE Leiden

Telefoon: 516 04 44

Smallsteps Basisbende

Oppenheimstraat 2-8a - 2313 JE Leiden

Telefoon: 512 40 45

Peuterspeelzaal De Glijbaan

Burggravenlaan 17a - 2313 HM Leiden

Telefoon: 088 - 304 30 53 + *

Peuterspeelzaal de Kleine Urt

Van Vollenhovenkade 15 - 2313 GG Leiden

Telefoon: 088-304 30 56 + *

Peuterspeelzaal Olleke Bolleke

Oppenheimstraat 2 - 2313 JE Leiden

Telefoon: 088 - 304 30 64. *Klantenservice

SPL: 088 - 304 30 43 (van 9.00 tot 16.00 uur) -

klantenservice@splopvang.nl

Stichting 't Kasteel

Buitenschoolse opvang

Sportpark Roomburg

Telefoon: 513 54 74

CompaNanny

Burggravenlaan 250 - 2313 JB Leiden

Telefoon: 207 37 04

Bonaventuracollege

Burggravenlaan 2 - 2313 HV Leiden

Telefoon: 566 01 66

Stedelijk Gymnasium

Fruinlaan 15 - 2313 EP Leiden

Telefoon: 512 13 65

Lorentzschool

Van Vollenhovenkade 19 - 2313 GG Leiden

Telefoon: 514 17 77

Basisschool Joppensz

Van Vollenhovenkade 15 - 2313 GG Leiden

Telefoon: 513 09 58

Katholieke Basisschool Sint Joseph

Oppenheimstraat 8 - 2313 JE Leiden

Telefoon: 513 22 63

Speeltuinen

Speeltuin 'de Speelschans'

Van Vollenhovenkade 22

Secretaris: Eelco Baks

2313 GG Leiden

E-mail: info@despeelschans.nl

Sportclubs

Hockey - LHC Roomburg

Sportpark Roomburg

Postbus 11077 - 2301 EB Leiden

Telefoon: 513 22 25

Korfbal - LKV Sporting Trigon

Zoeterwoudsesingel 50 - 2313 EK Leiden

Telefoon: 514 27 88

Tennis - TC Roomburg

Tennispark Roomburg - Telefoon: 531 67 50

RK Gymnastiek- en Volleybalverg. Groen-Wit

Telefoon: 514 91 27 - E-mail: info@groenwit.nl

www.groen-wit.nl

Gymnastiekverg. Nieuw Brunhilde

Telefoon: 521 53 08 - www.nieuwbrunhilde.nl

Chr. gymnastiekvereniging D.O.S.

Telefoon: 589 40 93 - www.dos-leiden.nl

Wijkbeheer

Servicepunt Woonomgeving

Telefoon: 071 - 516 5501, ma. t/m vr. van

7.30 - 17.00 u. Bezoekadres: Admiraal

Banckertweg 15, ma. t/m vr. van 7.30 - 17.00 u.

E-mail: woonomgeving@leiden.nl

Activiteiten

Leeskring Profburgwijk

Agnes van Lierop - Telefoon: 512 67 74

De Tweede Kring

Carolien Polderman - Telefoon: 514 42 95

Mini-biebs in de wijk

Franchimontlaan, De Gijselaarstraat,

Scholtenstraat, Van Bemmelenstraat,

Speeltuin 't Kasteel, Jongerenbieb

Zoeterwoudsesingel 91a

Wijk
wijzer

Wonen

Bewonerscommissie Zuidoost

(samenvoeging van de bewoners-
commissies Rijndijk e.o. en Temminckstraat e.o.
van Woningstichting Ons Doel)

Secretaris: Corrie Deutz

Professorenpad 115 - 2313 TC Leiden

Telefoon: 071-5315936

E-mail: cdeutz@gmail.com

Voorzitter: vacature

Overige bestuursleden:

Corrie Monfils, Gerrit Mets en Janny v.d. Steen

Woningstichting Ons Doel

Rijnsburgersingel 60 - 2316 XX Leiden

Postbus 569 - 2300 AN Leiden

Telefoon: 522 20 25

Zorg

Radius

Dienstencentrum Zuidoost

Professorenpad 1 - 2313 TA Leiden

Telefoon: 707 42 00

www.radiuswelzijn.nl

Maatschappelijk werk Kwadraad

Haagweg 47 - 2321 AC Leiden

Telefoon: 088 - 900 40 00

Verzorgingscentrum Lorentzhof

www.libertasleiden.nl

Lorentzhof 1 - 2313 GA Leiden

Telefoon: 514 95 95

Garage Peter

- Apk
- Onderhoud
- Reparaties

Al meer dan 35 jaar een betrouwbaar en betaalbaar adres voor alle reparatie werkzaamheden aan uw auto

Gerestraat2 / 2311 NW Leiden
071-5143050 / 06-17421125
www.garagepeterleiden.nl

Vereniging **Professoren- & Burgemeesterswijk**

colofon

De Wijkkrant is een uitgave van de Vereniging Professoren- en Burgemeesterswijk te Leiden.

Hoofredactie: Rob Beurse
Eindredactie: Margot Lodewijk en Rob Beurse
Redactie: Rob Beurse
Kopij en informatie: redactie@profburgwijk.nl
Internet: www.profburgwijk.nl
Webmaster: Marijke Boter
Vaste medewerkers: Alfred Dernison, Hans Elstgeest, Frans Hoek, Marian Rappoldt, Rinny E. Kooi, Marijke Boter, Margot Lodewijk, Riekje Renes, Monica Wigman, Nynke Smits, Gesineke Veerman en Johan Splinter.
Foto's en illustraties: Frans Hoek, Jos Versteegen, Rinny E. Kooi, Rob Beurse en anderen.
Ontwerp, layout en intermediair: www.beau-design.nl (06 - 53.60.95.90). **Oplage:** 3.750 ex.

Wijkkrant 70 komt uit in april 2018.
Deadline kopij: 14 maart 2018.

A.G. Tuinen

5% korting
bij volledige aanleg of renovatie van uw tuin

10% korting op het maandelijks onderhoud van uw tuin

UW WIJKHOVENIER

Professoren- en Burgemeesterswijk

Voor voorjaars- en/of najaarssnoei, tuinadvies, onderhoud, aanleg, renovatie of beplanten van uw tuin.

Bij A.G. Tuinen bent u op het juiste adres. Bel of stuur een e-mail voor een vrijblijvende afspraak.

T | 06 - 46124214
 W | www.ag-tuinen.nl
 E | info@ag-tuinen.nl

Kerstsamenzang in de St. Petruskerk

Zoals de traditie in december wil, wordt er ook dit jaar in de Burgemeesters-professorenwijk een WIJK – KERSTSAMENZANG gehouden op **ZONDAG 17 DECEMBER 2017 OM 16.00 UUR.**

Hoe kun je de Kerstdagen beter beginnen dan door met z'n allen bekende Kerstliederen te zingen en te luisteren naar een Kerstverhaal? De middag wordt verder opgeluisterd door enkele muzikale intermezzo's. Er is een speciale rol voor de kinderen, dus neem vooral de (klein) kinderen mee. Het belooft weer sfeervol en hartverwarmend te worden.

De toegang is gratis. Na afloop wordt er een collecte gehouden voor een speciaal doel: "Het reviseren van het orgel".

Het orgel van de Petruskerk heeft last van een windmotor die op z'n

laatste benen loopt en hoognodig moet worden gereviseerd of zelfs moet worden vervangen. Uw bijdrage is meer dan welkom.

Na afloop is er warme glühwein en chocolademelk met wat lekkers.

Wij nodigen u van harte uit hierbij aanwezig te zijn.

Werkgroep Wijk- Kerstsamenzang

Aanvang: **ZONDAG 17 DECEMBER**
Aanvang: 16.00 uur
Kerstsamenzang

ZONDAG 24 DECEMBER
Aanvang: 19.00 uur
Kinderkerstviering

Aanvang: 21.30 uur
Nachtmis
m.m.v. het Petrusprojectkoor

MAANDAG 25 DECEMBER
Aanvang: 09.30 uur
Eucharistieviering
met medewerking van de Cantorij

Aanvang: 12.00 uur
Kindjewiegen
voor de kinderen bij De Stal

ZATERDAG 30 DECEMBER
Aanvang: 19.00 uur
Eucharistieviering
met na afloop olieballen etc.

Kerst Vieringen

Vieringen Oud Katholieke Kerk

ZONDAG 24 DECEMBER

15.00 uur

Kribbeviering speciaal voor kinderen en hun ouders

We vieren de geboorte van Jezus in een vrolijke kribbedienst vol licht en mooie kersttaferelen. De viering is speciaal voor kinderen van 2 tot 12 jaar, maar ook papa's en mama's, opa's en oma's zijn van harte welkom! Iedereen die wil, mag meespelen in het kerstspel. We zingen bekende en minder bekende kerstliederen en na afloop is er warme chocolademelk.

22.00 uur

Kerstnachtmis

Eucharistieviering van Kerstnacht, vanaf 21.45 uur samenhang

MAANDAG 25 DECEMBER

10.30 uur

Eucharistieviering en kinderkerk

Eucharistieviering van kerstochtend. Er is kinderkerk.

Kerst en Epifanie in de Vredeskerk

VRIJDAG 15 DECEMBER

16.00 uur

Kerstbijeenkomst ouderen (70+)

Voorganger: J.C. de Klerk

Opgave ivm maaltijd (bzwieten@wxs.nl of b.h.anes-pol@live.nl)

ZONDAG 24 DECEMBER

16.00 uur

Kerstfeest kinderen

20.00 uur

Kerstavond

mmv cantorij o.l.v. Maarten Boonstra

Voorganger: G.J. Venema

KERSTMORGEN 25 DECEMBER

10.00 uur

Kerstmorgen

Dienst van Schrift en Tafel, mmv

Dawwagiem o.l.v. Peter Groot.

Voorganger: G.J. Venema

ZONDAG 31 DECEMBER

10.00 uur

Voorganger: H. Boter

Protestantse geloofsgemeenschap
De Verbinding
www.deverbindingleiden.nl

